

1930 йил
12 майдан
чиқа
бошлаган

O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
MILLYI
INV. N.

Қонунчилек ва ҳукуқ-тартибот учун!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИИВ НАШРИ

№ 4 (3428) 2002 йил 24 январь, пайшанба

Сотувда эркин нархда

Бош муҳаррир минбари
**РЕФЕРЕНДУМ – ЧИНАКАМ
ДЕМОКРАТИЯ НАМОЙИШИ**

Келаётган якшанбада – 27 январь куни мамлакатимизда улкан сиёсий аҳамияттага эга бўлган воқеа – референдум бўлиб ўтади. Конституциямизга мувофиқ “Жамият ва давлат ҳәтигининг энг муҳим масалалари халқ мухокамасига тақдим этилади, умумий овозга (референдумга) кўйилади”.

Моҳиятан, халқ билан маслаҳатлашувнинг бундай шакли асосий демократик талаблардан биридан. Референдумда қабул килинган қарорлар юридик кучга эга бўлиб, ҳеч қандай тасдиқни талаб этмайди. Зоро, Асосий Қонунимизнинг 7-моддасига кўра мамлакатимизда “Халқ давлат ҳокимиятининг бирдан-бир манбайдир”.

Референдум Ўзбекистонда илк бор ўтказилмаяпти. 1991 йил деқабрида бўлиб ўтган референдумда ҳалқимиз республиканизмнинг давлат мустакиллиги учун яқдиллик билан овоз берган эди. 1995 йил мартада ҳам юртимизда референдум ўтказилган эди.

Референдумнинг аҳамияти ҳақида гапирав эканмиз, унинг ҳақиқий демократияг хос энг муҳим воситаlardan бири эканлигини таъкидлашимиз керак. У вакиллик демократиясидан ҳам кўпроқ афзалликларга эга. Чунки сайловчилар томонидан сайланган вакиллар халқ иродасини билвосита ифодалайди. Сайловчиларнинг ўзлари ҳал қилувчи умумдавлат референдумида овоз бериш йўли билан қабул қилган қарори нафақат қонун кучига эга, балки баъзан парламент қабул қилган қонундан ҳам кучлироқдир.

Юқорида таъкидланганидек, мамлакатнинг иқтисодий, сиёсий ва маданий ҳаётига оид энг муҳим масалалар умумий овозга кўйилади. 27 январда биз – мустакил Ўзбекистоннинг барча фуқаролари ўзимизнинг конституциявий ҳукуқимиздан фойдаланамиз ва икки палатали парламентн сайлаш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти ваколатларининг конституциявий муддатини ўзгартириш каби муҳим масалалар бўйича ўз фикримизни эркин ифода этамиз.

Расмий доираларда қайд этилишича, ҳозирги референдумни ўткашиб авваламбор дунёда юз берётган жараёнларни хисобга олган ҳолда мавжуд сиёсий ҳокимият ва давлатни бошқариш тизимини янада тақомиллаштириш билан боғлиқдир. Жамиятимиз демократик таъмийларни ҳаёта кадам-бақадам ва самарали жорий этапти. Бу таъмийлар тобора тақомиллашиб, янги босқичларга кўтарилиб, астасекин, босқичма-босқич ўзбекистонликлар турмушига сингиб бормоқда.

Муштарилиаримиз умумхалқ мухокамасига кўйилаётган масалаларнинг моҳияти ва аҳамияти ҳақида аниқ тасаввурга эга бўлишлари учун бу масалалар устида батағсилоқ тўхталсан. Ҳаммага маълумки, икки палатали парламент қонун чиқарувчи ҳокимиятнинг янада тақомиллашган тизимирид. Унинг фаолияти бутунлай бошқача ташкилий-таркий даражага – профессионализмга асосланиши керак. Бу Ўзбекистонда профессионал парламент шаклланади, унинг депутатлари ўз ваколатлари даврида депутатлик фаолиятидан бошқа ҳеч бир фаолият билан шугулланмайдилар деганидир.

Шундай қилиб, қонун чиқариш фаолияти Олий Мажлиснинг кўйи палата депутатлари учун давлат хизматига айланади.

Парламентаризмнинг қарор топиши мураккаб ва узок давом этадиган жараёндир. Унда мамлакатнинг, тузумнинг ўзига хос хусусиятлари, анъаналари ҳам, бошқа мамлакатлар парламентаризмидан ўрганган тажрибаси ҳам намоён бўлади.

Мамлакатимизнинг сиёсий ҳаётини дикқат билан кузатиб бораётган қишилар республиканизни тараққий топтиришининг беш асосий таъмийлидан бири – жамият ҳаётининг барча жабхаларини аста-секин, босқичма-босқич ислоҳ қилиш эканлигини яхши билади. Парламентни ислоҳ қилиш жараёни ҳам ана шу таъмийлга мувофиқ амалга оширияпти.

Икки палатали парламентн яратиш жамиятимизга нима беради? Аввало, иккинчи палата парламентга шошмашошарлик билан қарорлар чиқаришдан сакланиш, ҳозиргидан ҳам мукаммалроқ қонунлар қабул қилиш имконини беради. Икки палатали парламент регионларнинг манфаатларини ўзаро мувофиқлаштиришни таъминлайди, конун чиқарувчи ва ижро этувчи ҳокимиятни ўзаро боғловчи бўғин вазифасини ўтайди. Иккincinnidan, янги тизим ижро этувчи ҳокимият ва бир палатали парламент ўртасида келиб чиқиши мумкин бўлган ортиқча баҳсларга, шунингдек, парламент ва ҳукуматнинг вазифалари кўшилиб кетишига барҳам беради.

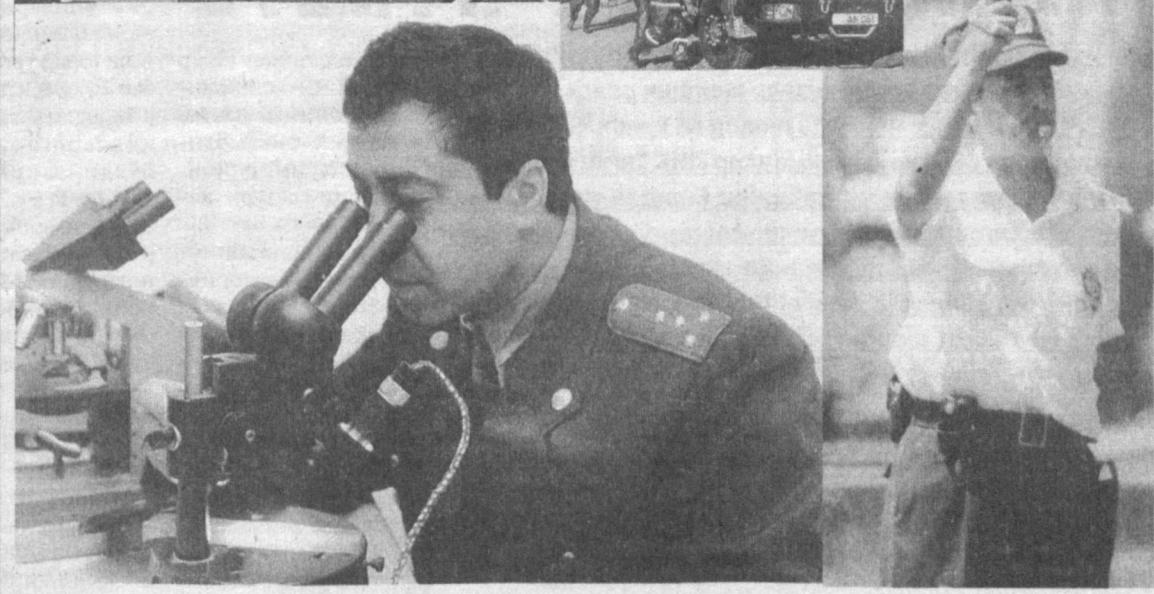
Икки палатали парламент тузиш ҳақидаги таклифни биринчи бўлиб Президентимиз Ислом Каримов Олий Мажлиснинг Иккинчи чакирик иккинчи сессиясида иллари сурғанликларини газетхонларимиз яхши эслашса керак. Мамлакатимизда ҳукуқий демократик давлат ва адолатли фуқаролик жамияти куриш вазифаси парламентни ислоҳ қилишғосини ҳаёта жорий этишини тақозо килади. Бу миллӣ давлатчилик институтини янада мустаҳкамлаш заруратидан келиб чиқади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ваколатининг конституциявий муддатини беш йилдан етти йилга ўзгартириш масаласи ҳам ана шу зарурат ҳамда ҳокимият тизимида изчиликка амал қилиш билан боғлиқдир. Бу ўринда гап авваламбор муайян шахсларнинг хошиш-иродасидан катъи назар фаолият кўрсатувчи, жамиятнинг баркарор ва жадал ривожланишини таъминловчи самарали давлат бошқарувини тизимини яратиш устида кетяпти.

Референдумдек муҳим сиёсий тадбирни ўтказиш ички ишлар идоралари ходимлари олдига ҳам улкан ва масъулиятли вазифаларни кўяди. 27 январда ҳамюртларимиз ўз хошиш-иродаларини ифодалаш учун келадиган барча сайлов участкаларида осоишиштариш ва тартиб таъминланиши учун бугунданоқ зарур чораларни кўриш керак. Ўзбекистонликларнинг умумхалқ мухокамасига кўйилган масалаларга ўз муносабатларини билдиришларига ҳеч нарса халакит бермаслиги лозим.

Ўзининг кундалик меҳнати,
хизмати ҷоғида ҳамма ҳам
пайқайвермайдиган
қаҳрамонлик намуналарини
намоён этадиган кишиларга
олқиши ва шарафлар бўлсин!

**ТАЪЛИМ-
ТАРБИЯ
МАСКАНИ**

Кадрлар тайёрлашда
узлуксиз таълим муҳим
ўрин тутади. Бухоро вилоят
иИБ Ўкув маркази
1991 йилда ташкил этилган
эди. Ўтган давр ичада бу
таълим муассасаси вилоят
ички ишлар идоралари
учун кўплаб малака-
ли кадрлар етиш-
тириб берди.

**МУЛК ҲАВФСИЗЛИГИ
ТАЪМИЛАНМОҚДА**

Республика ИИВ хузуридаги
Кўриқлаш РБ бошлиғи
ўринбосари, милиция полковниги
Б. Досмуҳамедов билан сұхбат

2002 yil – Qariyalarni qadrlash yili

Ehtriom
UCHINCHI «Постча»
gazetasining ilovasi
TANIQLI KISHILAR BILAN UCHRASHUV,
HAJVIYA, XANDALAR, KROSSVORD,
SKANVORD, MUNAJJIMLAR BASHORATI,
HAYRATOMUZ VOQEALAR, INTERNET XABARLARI
+ TV OLAM

ТАҲЛИЛЛАР, ТАНҚИДЛАР, ВАЗИФАЛАР

**Ўзбекистон Республикаси
Ички ишлар вазирлигига оператив хизматлар фаолиятиниң ўтган йилги якунларига доир йигилиш бўлиб ўтди.**

Йигилишни Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирининг биринчи ўринбосари, милиция генерал-лейтенанти Б. Матлюбов кириш сўзи билан очди. Вазирлик оператив хизматлар бошқармаларининг раҳбарлари 2001 йилда амалга оширилган ишлар юзасидан ҳисбот бердилар. Сўзга чиқсанлар асосий эътиборни ўтган йилда хизматда йўл кўйилган камчиликларга қаратиб, амалга оширилган ишлар-

га танқидий нуқтаи назардан баҳо бердилар. Жиноятларни аниқлаш, жиноят содир этган шахсларни тезда тутиш борасидаги ишлар атрофича таҳлил этилди.

Йигилишда Коқалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазири, Тошкент шаҳар ИИББ, вилоятлар ва Транспортдаги ИИБ бошликларининг биринчи ўринбосарлари, оператив хизматлар бошликлари иштирок этдилар.

Пировардида Б. Матлюбов сўзга чиқиб, оператив хизматлар ходимлари олдига кўйилган жорий йилдаги вазифалар хусусида кенг тўхтади.

Ўз мухбиришим.

Навоий вилояти ИИБда ЙХХБ, қўриқлаш, ёнгин хавфсизлиги хизматлари, шаҳар, туман ИИБ бошликларининг шахсий таркиб билан ишлаш бўйича ўринбосарлари иштирокида йигилиш бўлиб ўтди.

Уни вилоят ИИБ бошлиги ўринбосари, милиция подполковники К. Раҳматов қисқа кириш сўзи билан очди. Сўнг бўлим бошлиги, милиция майори Ш. Каримов соҳаларни кадрлар билан жамлаш, касбий ва жанговар тайёргарлик, ходимлар ўртасида хизмат интизоми ҳамда қонунчиликни мустаҳкамлаш масалаларида маъруза қилид. Муҳокама чоғида шахсий таркиб бўйича инспекция бошлиги, ички хизмат подполковники Н. Муҳамедов, Навоий

шаҳар ИИБ бошлиги ўринбосари, милиция подполковники М. Равшанов, Хатирчи тумани ИИБ бошлиги ўринбосари, милиция майори А. Хушвақтов ва бошқалар сўзга чиқиши.

К. Раҳматов йигилишни якунлар экан, барча қатнашчиларга Республика ИИВ Хайъатининг яқинда бўлиб ўтган мажлиси қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни етказди.

Ўз мухбиришим.

ТАЛАБЧАНЛИК ОШИРИЛАДИ

жараёни учун тегишили назорат тизими ва ходимлар томонидан олинган билимлар баҳоси ички ишлар идораларида ўтказилётган ислоҳотлар йўналишларидан бири ҳисобланади. Барчани ўз касб маҳоратини оширишига бўлган муносабатда масъулиятили бўлишга ундаш керак. Бўлинмалар раҳбарларига жанговар ва хизмат тайёргарлигини ташкиллаштирища шахсан масъулият юқлатилган. Бу йил асосий эътибор ходимлар томонидан ўқотар куроллардан фойдаланишини ўрганишини такомиллаштириш, унинг қисмларини пухта эгаллашларига қарати-

лади. Замонавий милиция ходими ва раҳбар соғлом, матонатли, оғир жисмоний ва руҳий вазифаларни бажаришга чидами бўлиши керак. Шунинг учун пировардида зарурӣ нормативлар топшириладиган жисмоний тарбия ва спорт билимларига тайёргарлик муҳимлигича қолмоқда. Янги талаблардан келиб чиқкан ҳолда ўкув режалари, машгулотлар мавзуларига ўзгартишлар киритилди. Амалий машгулотларга кенг ўрин берилди, тингловчилар кўп вақтларини ўқотиш жойлари, машқ майдонлари, спорт залларида ўтказиши.

Ҳар бир ходим имтиҳонлар топшириши керак, баҳолар маҳсус имтиҳон дафтарчасига кўйилади ва маҳгулотларнинг ўзлаштириши вазифага тайинланишида, унвон берилшида, шаҳодатдан ўтишида ва рагбатлантирилишида ҳисобга олинади.

Ички ишлар вазири гуруҳида ўтказилган машгулотда Б. Буксинбоев жанговар ва хизмат тайёргарлиги тизимидағи янги талаблар, раҳбар ходимларни тестдан ўтказиш натижалари ва бошланган янги ўкув йилидаги вазифалар тўғрисида тўхтади.

Ўз мухбиришим.

Касб тайёргарлиги

Республика Ички ишлар вазири гуруҳида хизмат ва жанговар тайёргарлик бўйича дастлабки машгулот бўлиб ўтди. Машгулотда ИИВ Бош бошқармалари, бошқармалари, мустанқил бўлимлар бошликлари ва уларнинг мувонилари иштирок этдилар.

Бу йилги ўкув йили республика ИИВ ШТБИХ бўлим бошлиги, милиция подполковники Б. Буксинбов таъкидлаганидек, машгулотларни ўтказиш ва ташкиллаштиришнинг сифатини ошириш учун барча поғоналардаги раҳбарларга талабни кучайтириш белгиси остида ўтади. Ўкувнинг янги шакллари, ўкув

жараёни учун тегишили назорат тизими ва ходимлар томонидан олинган билимлар баҳоси ички ишлар идораларида ўтказилётган ислоҳотлар йўналишларидан бири ҳисобланади. Барчани ўз касб маҳоратини оширишига бўлган муносабатда масъулиятили бўлишга ундаш керак. Бўлинмалар раҳбарларига жанговар ва хизмат тайёргарлигини ташкиллаштирища шахсан масъулият юқлатилган. Бу йил асосий эътибор ходимлар томонидан ўқотар куроллардан фойдаланишини ўрганишини такомиллаштириш, унинг қисмларини пухта эгаллашларига қарати-

лади. Замонавий милиция ходими ва раҳбар соғлом, матонатли, оғир жисмоний ва руҳий вазифаларни бажаришга чидами бўлиши керак. Шунинг учун пировардида зарурӣ нормативлар топшириладиган жисмоний тарбия ва спорт билимларига тайёргарлик муҳимлигича қолмоқда. Янги талаблардан келиб чиқкан ҳолда ўкув режалари, машгулотлар мавзуларига ўзгартишлар киритилди. Амалий машгулотларга кенг ўрин берилди, тингловчилар кўп вақтларини ўқотиш жойлари, машқ майдонлари, спорт залларида ўтказиши.

Мактабда ўкув ва таълим жараёнлари учун яратилган шарт-шароитлар Ўзбекистон Республикаси давлат таълим стандартларига, "Таълим тўғрисида" ги қонунга ва "Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури" га мос равишида ташкиллаштирилганлиги, айниқса, шу йил курсантлар учун минг ўринли ошона, янги тир ва спорт майдончасининг куриб, ишга туширилганлиги, клуб биносининг замо-

ниавий тарзда таъмирланганлиги ҳамда ободонлаштириш ишларининг амалга оширилганлиги Республика Бош вазири ўринбосари Дилбар Фуломовага ва унга ҳамроҳлик қўлган ҳокимлик вакилларига ғоят маъқул бўлди. Сиргали тумани ҳокими Р. Рўзимуҳамедов бу эзгу ишларни амалга ошириша мактаб бошлиги, полковник М. Собиров ва унинг ўринбосари, милиция полковники С. Зайниневнинг хизматлари катта эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтди.

Мактаб раҳбарияти, про-

фессор-ўқитувчилари ва

тингловчилари келгусида

ўқишида ва хизматда бундан

ҳам катта мудафакиятларни қўлга киритишида куч ва

имкониятлари етарли экан-

лигини билдириб, меҳмон-

лар билан хайрлашдилар.

Кизиқарли ва ҳаяжонли

ўтган учрашув кўпчилик-

нинг қалбидаги узоқ вақт сақ-

ланиб қолади.

З. НЕММАТОВ,

милиция майори.

Китоб жавонингизга

"МЕН ГЕНЕРАЛ БЎЛАМАН"

Яқинда Республика "Чўлпон" нашриёти ва Ўзбекистон мудофаага кўмаклашувчи "Ватанпарвар" ташкилоти Марказий Кенгаши жамоалари Й. Абдукаримовнинг "Мен генерал бўламан" деб номланган китобини чоп этди. Китоб ўзига хос унтилмас воқеа билан бошланади. Асар қаҳрамони Жаҳонгир бобоси Рустам ота билан ҳарбий хизмат қилаётган акаси Қосимжоннинг Ҳарбий қасамёд қабул қилиш тантаналарида қатнашиш учун йўлга чиқадилар. Улар йўл-йўлакай учраган ҳарбийлар билан сўхбатларда ва ҳарбий қисмдаги учрашувларда мустақил Ватанимиз – Ўзбекистонимиз Қуролли Кучларининг шонли тарихи, таркиби, ҳарбий ҳаётнинг ранг-барагн қиррлари билан янгаиндан танишадилар. Кизиқарли маълумотларга бой ушбу китобни ўқиган ҳар бир киши унинг қаҳрамони Жаҳонгирга ўхшаб фарҳ ва фурур ила "Мен генерал бўламан!" деб ўюбориши турган гап.

Ҳа, мустақил Ўзбекистонимизнинг ишончли қалқони – Қуролли Кучларимиз йил сайн үлғайиб, қад ростраб, шаҳдам кадамлар ташламоқда.

Шу маънода Й. Абдукаримовнинг "Мен генерал бўламан" китоби армиямиз тарихи ва бугунги куни ҳақида ўзига хос, кизиқарли тарзда маълумот берувчи муҳим манбадир. Айниқса, унинг ўкувчи ёшлар учун тушунарли, содда тилда ёзилганлиги диккатга сазовор. Бу китоб ёшларимизда Она-Ватанга муҳаббат, ватанпарварлик туйгуларини тарбиялайди, уларни мустақил, озод ва обод Ватан химоясига чорлайди. Токи, "Мен генерал бўламан!" деб орзу киладиган ёшларимиз сафи кенгайиб борар экан, Ватанимиз мудофааси ишончли қўллардадир.

Абдумалик ИСОМИДДИН.

ЛОҚАЙДЛИККА ЎРИН ЙЎҚ!

2001 йил 11 сентябрда халқаро террорчилар тоғонидан Нью-Йорк ва Вашингтон шаҳарларидаги содир этилган портлатишлар Америка халқи тинчлигини бузди. Бу қабиҳ ниятли разил кимсаларга нисбатан дунё ахлинига нафратини кучайтириди. Бугунги кунда бунга жавобан террорчиларга қарши олиб борилаётган антитеррористик операциялар ҳамманинг диккот марказида туриди.

Асака шаҳар ички ишлар бўлими ходимлари жойларда аҳоли билан учрашувлар ташкил этиб, ҳукуматимизнинг бу воқеаларга муносабатини қайта-қайта тушунтириб беришмоқда. Ҳамشاҳарларимизни доимо ҳушёр бўлишга, ўкув юртларни, корхона, ташкилот худудларида, кўчаларда ва жамоат жойларидаги қаровсиз, эгасиз ташлаб кўйилган буюмларга эътибор билан қарашга

чақирилаётди. Маҳаллаларга келадиган нотаниш фуқаро ва автомашиналар ҳақида ички ишлар бўлимига мурожаат этишлари кераклиги тушунтирилмоқда.

Шу кунларда шаҳарда "Тун", "Антитеррор", "Паспорт-виза" каби тадбирларни ўтказишдан асосий мақсад – Афғонистон, Тожикистон, Киргизистон каби қўшни Республикалардан

Огоҳликка даъват

диний-экстремистик оқимга мансуб кишилар, террорчилар юртимизга кириб қолишининг олдини олишидир.

Биз бугун террор азиятини чеккан халқ сифатида бефарқлик, эътиборсизлик ҳандаидаги оқибатларга олиб келишини жуда яхши биламиз. Ёвуз ниятли кимсаларнинг даҳшатли башараси, уларнинг бузгунчилик мақсадлари барчамизга ойдай равшан бўлиб турган бир пайтда лоқайдликка мақсадларига оидона сиёсатни қўллаб-куватлаб, "Ўзингни ва ўз ўйингни ўзинг асрар" шиорига амал қилган жамиша огоҳ бўлишга чақирамиз.

Х. РАҲИМОВ,

милиция подполковники.

ЮРТИМИЗ ИШОНЧЛИ ҚЎЛЛАРДА

Ойни этак билан ёпиб бўлмаганидек, айрим фуқароларимизнинг ноконуний ҳаракатлари тезда ошкор бўлмоқда. Чунки эл-юрт ризқ-рўзини қийиш эвазига, қолаверса, мамлакат ичидаги ҳам зарур эҳтиёжга айланниб қолган айрим турдаги төвэр-моддий бойликларни бошқа давлатларга олиб ўтиш, мўмай даромад ортириш илинжи уларни бу нопок йўлдан қайтаролмаяпти.

Хўжаобод тумани ички ишлар бўлими ходимлари тоғонидан назорат қилинаётган чегара милиция маскенида товар-моддий бойликларни ноконуний олиб ўтилишига қарши кескин чоралар кўрилаётди. Йилнинг ўтган даври Киргизистон Республикасига олиб чиқишига уринилган 3

миллион сўмдан ортиқ тоғонидан назорат қилинаётган чегара милиция маскенида товар-моддий бойликларни ноконуний олиб ўтилишига қарши кескин чоралар кўрилаётди. Йилнинг ўтган даври Киргизистон Республикасига олиб чиқишига уринилган 3

миллион сўмдан ортиқ тоғонидан назорат қилинаётган чегара милиция маскенида товар-моддий бойликларни ноконуний олиб ўтилишига қарши кескин чоралар кўрилаётди. Йилнинг ўтган даври Киргизистон Республикасига олиб чиқишига уринилган 3

миллион сўмдан ортиқ тоғонидан назорат қилинаётган чегара милиция маскенида товар-моддий бойликларни ноконуний олиб ўтилишига қарши кескин чоралар кўрилаёт

МУЛК ХАВФСИЗЛИГИ ТАЪМИНЛАНМОҚДА

**Республика ИИВ ҳузуридаги "Қўриқлаш" РБ бошлиғи ўринбосари, милиция полковниги
Б. Досмуҳамедов билан сұхбат**

— Ботир Нурматович, маълумки қўриқлаш хизмати кенг тармоқли. Айни пайтда ушбу хизматнинг аҳамияти кун сайин ошиб бормоқда. Қўриқлашнинг ўзига хос томонлари ҳақида қисқача маълумот берсангиз.

— Қўриқлаш хизмати ташкил этилган кундан эътиборан Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги тизимида жиноятчиликка қарши курашда ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда. Ушбу хизматнинг ўзига хос томонлари кўп. Жумладан, ўта муҳим, ҳаётый зарур объектларни ва хусусий хонадонларни қўриқлаш хизматимизнинг асосий мақсадидир. Иккинчидан, бу хизмат бошқа хизматлардан фарқи равишда давлат бюджетидан эмас, балки хўжалик ҳисобида фаолият кўрсатади. Бу эса ўз навбатида ишимишни ўта сифатли ташкил қилишни талаб қиласди. Чунки сифатли ишимиш билан қанчалик обрў қозонсак, бизга ишониб, хизматимиздан фойдаланувчиilar сони шунчалик кўпайди.

— Қўриқлаш хизмати кафолатлари деганда нимани тушуниши керак?

— Кафолат деганда, шартномалар асосида қўриқлаш тизими ходимлари мулкнинг турли шаклини маддий бойликларни, ўта муҳим ва бошқа ҳаётый аҳамиятга эга объектлар мудофаасини, хавфсизлигини таъминлаш билан бирга республикада тезкор вазиятни барқарорлаштириш, жамоат тартиби ва фуқаролар хавфсизлигини таъминлашда ўзининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқда. Улар ўтган йили ўз тасаруфларида объект ва хонадонларга нисбатан қилинган 242 та жиноят тажовузнинг, яъни ўғриликнинг олдини олдилар. Жиноят содир этганликда гумондор сифатида уч мингга яқин шахс ҳудудий ички ишлар идораларининг навбатчилик қисмларига келтирилди. Маъмурий ҳуқуқбузарлик учун 200 мингдан ортиқ шахс қўлга олинди. Майда ташмачилик қилган 28 мингдан ортиқ шахс ушланиб, улардан 48 млн. сўмликтан ортиқроқ маддий товар бойликлар нисбатан қилинган эллика яқин тажовузнинг олди олинди.

— Ҳонадонлар қай тартибда қўриқланади?

— Ҳонадонлар, асосан, марказлаштирилган қўриқлаш пультлари орқали қўриқланади. Ҳонадонларга ўрнатиладиган сигнализация воситасини мижознинг ўзи танлайди. Ва у мутахассислар томонидан ўрнатилади. Сигнализация воситалари энг замонавийсидан тортиб, оддисигача бўлиши мумкин. Ўн-ўн беш йиллар орасида бизнинг хизматимиздан фойдаланаётган хонадонлардан бироргасида ҳам ўғриликка ўйл кўйилмади. Ўтган йили эса мижозимиз бўлган фуқаролар хонадонларига нисбатан қилинган эллика яқин тажовузнинг олди олинди.

— Фуқаролар хонадонларини қўриқлаш учун олинадиган ҳақ тўғрисида ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— Фуқаролар хонадонларини қўриқлаш нархига келадиган бўлсак, шахсий мулкларга нисбатан содир этилаётган тажовузларнинг олдини олиш, ёлғиз яшайдиган қарияларнинг хавфсизлигини таъминлаш борасида республикада амалга оширилаётган жиноятчиликка қарши кураш, унинг олдини олиш борасидаги тадбирларга ҳиссамизни қўшиш, шунингдек, аҳолининг ижтимоий ҳимоясини таъминлаш мақсадида, хўжалик ҳисобида фаолият кўрсатишимизга қарамай, ҳар доим нарх белгилашда мижозларга ён босамиз. Ўтган йилнинг октябрь ойида, кейинги етти-саккиз йил давомида фуқаролар хонадонларини қўриқлаш нархи деярли ўзгартирилмаганлигини ўтиборга олган ҳолда бу тарифлар бирмунча оширилган эди. Бироқ, мухтарам

Президентимиз И. А. Каримов 2002 йилни Қарияларни қадрлаш юли деб ёълон қилганларни муносабати билан бизнинг мижозларимиз орасида қариялар кўпчиликни ташкил қилишини ўтиборга

олиб, ушбу миқдорни камайтиридик ва бугунги кунда бир хонадонни ой давомида қўриқлашнинг энг кам миқдори 600 сўм қилиб белгиланган. Бундан ташқари хукуматимиз томонидан айрим фуқароларга нисбатан белгиланган баъзи имтиёзлар хонадонларни қўриқлаш учун ҳақ олишда ҳам жорий этилади. Булар иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари, уларга тенгглаштирилган шахслар, І ва II гуруҳ ногиронларидир. Улар учун хонадонларни қўриқлаш нархлари умумий ҳақнинг 50 фоизига пасайтирилган.

— Қўриқлаш хизматининг келгусидаги режалари нималардан иборат?

— Республика измизда амалга оширилаётган исплоҳотлар жараёндан бизнинг хизмат њеч қаҷон четда қолмаган. Ушбу жараённи бундан кейин янада чуқурлаштириш ниятимиз бор. Бундан кўзланган мақсад, хизматимизнинг ишончлилик даражасини янада ошириш. Бу асосий масала. Бу йўлда амалда фойдаланаётган сигнализация воситаларини бос-қичма-боқсич энг замонавийлари, техник жиҳатдан ишончлилари билан алмаштириб борамиз. Ҳозирда бир неча хорижий фирмалар билан ушбу маса-

**Долзарб
мавзуда
сұхбат**

Ўтган йил вилоятимиз аҳли учун тарихий, унтутилмас йил бўлди.

Айниска, қишлоқ хўжалиги ходимларининг ғаллачилик, пахта-

чиликда қўлга киритган улкан ғалабалари, Асакадаги "Ўздэу-

авто" кўшма корхонасида "Матиз" русумли янги автомобиль

ишилаб чиқарила бошлангани мамлакатимиз тарихига зарҳал

харфлар билан ёзилди. Мухтарам Президентимиз Ислом Кари-

мовнинг кўшма корхонадаги тақдимот маросимида сўзлаган нут-

қида ва вилоятимиз пахтакорларига юборган самимий табрик-

ларида ана шу бунёдкорлик, яратувчиликнинг ўтироф этилиши

ва самимий дил изҳорлари биз – ички ишлар идоралари ходим-

ларини ҳам ниҳоятда тўлқинлантириб юборди.

ХАЛҚ БИЛАН БИРГАМИЗ

Ички ишлар бошқармаси ва унинг шахсий таркиби тизимида вилоят ҳокимлиги ва бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларининг амалий ёрдамида ўтказиладиган ишоҳотлар ўз самарасини бормоқда. Милиция тизими жамаларининг сифат таркиби тубдан яхшиланадиган.

Хизматдаги муваффақиятларнинг асосий омили кенг жамоатчиликка суюниб иш тутаётганимизда, деб биламиз. Милиция доимий равишида халқ билан бирга бўлиши учун талабчаник ва ғамхўрликни тобора кучайтиряпмиз. Янги ташкил этилган профилактика инспекторлари айнан аҳоли яшааш жойларида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, жамоат тартибини саклаш, фуқаролар хавфсизлигини таъминлаш каби долзарб вазифаларни муваффақиятли уddyалашмоқда.

Вилоятимизда ҳукумат қарори талабларидан келиб чиқсан ҳолда замонавий, барча шароитларга эга бўлган милиция таянч пунктлари ташкил этишга киришилди. Ҳозиргача вилоят худудида 200 дан ортиқ милиция таянч пункти учун бино, янги таянч пунктлари куриш мақсадида 10 гектардан ортиқ ер майдони ажратиб берилди.

Ишоҳотлар талаби бўйича милиция таянч пунктлари ички ишлар идораларининг куйи тизимида айланади. Профилактика инспекторлари

айнан шу жойда фаолият кўрсатадилар. Улар ўтиборни асосан маҳаллардаги ижтимоий-сиёсий ва майнаий муҳитни яхшилашга қаратмоқдалар. Айниска, ходимларимиз ичиликбозлик ва гиёҳвандликка мубтало бўлган қишилар, жанжалкаш оиласлар, вояга етмаганларни турли ҳуқуқбузарликлар содир қилишга ундовчи шахслар, ота-она деган юқсак номга яраша дунёқараш, хулкаторворга эга бўлмаган фуқаролар билан тез-тез сұхбатлар ўтказишга.

Профилактика инспекторлари милициянинг бошқа хизматларни ходимлари билан биргаликда ёшларни турли норасмий экстремистик ташкилотларга аъзо бўлишига даъват этувчи бузгунчилар, конституцион тузумга қарши турли иғво, бўхтонлар тарқатувчи қора

ниятли шахсларни аниқлаб, профилактик-тарбиявий тушунтириш тадбирларини мунтазам амалга оширадилар.

Ходимларимиз фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қошида ташкил этилган "Маҳалла посбонлари", яратувчилик комиссиялари каби жамоатчилик уюшмалари ҳамда милиция таянч пунктiga жиспласшган тарбиячи-педагоглар билан ҳамкорлик қилишадиги. Демак, янги ташкил қилинаётган милиция таянч пунктлари жойларда фуқароларнинг ишонч маскани, ҳуқуқий билим савияла-

Ислоҳотлар – амалда

рини оширадиган маънавият-маърифат марказига айланиб қолади.

Албатта, бугунги кунда нафақат профилактика инспекторлари, балки милициянинг барча соҳасида фаолият кўрсатадиган ходимлар зиммасига бир қанча вазифалар юқлатилади. Шу боис ҳар доим нарх белгилашда мижозларга ён босамиз. Ўтган йилнинг октябрь ойида, кейинги етти-саккиз йил давомида фуқаролар хонадонларини қўриқлаш нархи деярли ўзгартирилмаганлигини ўтиборга олган ҳолда бу тарифлар бирмунча оширилган эди. Бироқ, мухтарам

Президентимиз И. А. Каримов 2002 йилни Қарияларни қадрлаш юли деб ёълон қилганларни мунтазам ресми тартибга оширилди. Шунга яраша дарслари олиб борилаётганини кўп келмоқда.

Жиноятнинг олдини олиш, содир этилганларини ўз вақтида очиш, вилоятда ижтимоий-сиёсий вазият барқарорлигини таъминлаш борасида мунтазам режали ва кўп босқичли тезкор тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, "Анти-терор", "Арсенал", "Тозалаш", "Паспорт-виза", "Назорат", "Қородори" каби тадбирлар боис яхши натижаларига эришадиги.

Бугунги кунда мустақил давлатимиз учун энг катта ҳавф-террорчилик эканлигини яхши англаймиз. Ҳалқаро терроризм бартараф этилмаса, ҳар қандай мамлакатнинг тараққиётiga тўғаноқ бўлаверади. Чунки, унинг қони, табии, онги ана шу бузгунчилик руҳи билан сугорилади. Ҳалқ ишончини катта баҳт деб билган ходимларимиз бугунги баҳтли ҳаётимиз куашадасига қарши курашнинг олдинги сафида турибди. Бинобарин, тинчлик ва осоиштариш ҳар биримизга бевосита даҳидор бўлган ҳаётий зарурат экан, уни таъминлаш учун кураш Андижон милициясининг муқаддас бурчи бўлиб қолаверади.

Л. БОТИРОВ,
милиция полковниги.

Кадрлар таёрлаш миллий дастури амалда

ТАЪЛИМ-ТАРБИЯ МАСКАНИ

Кадрлар тайёрлашда узлуксиз таълим мухим ўрин тутади. Ички ишлар тизимида эса буни ўкув марказларисиз тасаввур этиш қийин. Бухоро вилояти ИИБ ўкув маркази 1991 йилда ташкил этилган эди. Ўтган давр ичидан бу таълим мухассаси вилоят ичидан идоралари учун кўплаб кадрлар этишириб берди. Аммо вакт, хизмат ўтилоғи базасини тақомиллаштириш зарурлигини кўрсатди. Буни яхши англаб етган ИИБ раҳбарияти ўтган йилдан бошлаб курилиш-тамонларни, ободонлаштириш ишларига жиддий ўтибор каратди. Қисқа вакт ичидан кўплаб янги синф хоналари жиҳозланди, спорт мажмую кенгайтирилди. Ўкув синфлари янги-янги кўргазмали воситалар билан бойитилди.

Ҳозир марказда бир йўла юз киши таҳсил олиши мумкин. Таълим бошлангич тайёргарлик, малака ошириш ва қайта тайёрлов ўналишиларда олиб борилади. Маълумки, ҳаёт бир жойда тўхтаб қолмайди. Шунга яраша мавжуд қонунларимизга ҳам ўзгартишлар, кўшимчалар киритилади. Ички ишлар идораларида кечактган исплоҳотлар ҳам ходимлар олдига янгидан-янги талаблар қўяяти. Ана шу заруратлардан келиб чиқиб ҳозир ўкув марказида ЙПХ, тергов, профилактика хизмати ходимлари малакаси ошириляти.

Ўкув режалари вилоят ИИБ ШТБИХ, марказ раҳбарияти ва тегишили хизматлар билан ҳамкорликда ишлаб чиқиб, бош-қарма бошлиги томонидан тасдиқланади. Таълим жараённинг хизмат соҳаларининг етакчи мутахассислари жалб этилади. Мухим мавзулар бўйича эса ИИБ раҳбарлари маърузалар ўқишиади. Бу ўкув жаёнини амалиёт билан боғлашнинг мухим омили бўляпти.

Бошқарманинг жанговар тайёргарлик ва спорт бўлими ўкув марказида жойлашган. Бўлим ходимлари ҳам тингловчилар билан ўз ўналишиларни бўйича машгулоллар ўтаяти.

– Ҳали қиладиган ишларимиз кўп. Насиб бўлса, қишики спорт заллари курамиз. Компьютерлар олмоқчимиз. Кутубхона фондимизни бойитишмиз керак, – дейди Ўкув маркази бошлиғи, милиция подполковниги Р. Муталов.

Бу ерда тингловчилар учун барча маданий-майший шароитлар яратилган, ёзги-қишики душхоналар, шинамгина ошкона, бошқа майший бинолар улар хизматиди. Ҳаммаёт ниҳоятда дид билан таъмир

Қарор ва ижро

Мустақил мамлакатимиз кундан-кунга ривожланмоқда. Ўн йилда республикамиз бутун дунёга танилди. Кўплаб ривожланган мамлакатлар орасида ўз нуфузига, ўрнига эга бўлди. Дунё харитасида Ўзбекистон деган мамлакат борлигини билмаган кўплаб давлатлар мамлакатимиз билан ҳар томонлама дўстона алоқалар ўрнатиб, тури соҳаларда ҳамкорлик қўлмоқда. Ўз навбатида мамлакатимизда янгиланиш, ривожланиш жараёни кечмокда. Ва бу жараён табиий равишда республикамиз ички ишлар тизимида ҳам ўз аксни топмоқда. Шу нуқтаи назардан олиб қараганда кейинги йилларда ички ишлар идоралари иш фаолиятини такомиллашириш борасидаги Президентимизнинг қатор Фармонлари, республикамиз Вазирлар

ВАТАНИМИЗ КЕЛАЖАГИГА МАСЪУЛМИЗ

Маҳкамасининг қарорлари бу соҳадаги ишларни янада мукаммаллашириш, қатор ислогохтларни амалга ошириш учун асосий омил бўлди. Ана шундай омиллардан бири Республика Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 6 июндаги "Жиноятичиллик қарши курашда Ички ишлар вазирилиги профилактика хизмати ролини кучайтириш тўғрисида"ги қароридир.

Тошкент вилояти ИИБда ҳам бу қарорни амалга ошира бориб, ҳукуқбузарликларнинг олдини олиш бошқармаси аппарати, шаҳар ва туманларда эса унинг бўлим ва бўлинмалири ташкил қилинди. Профилактика инспектордарининг иш шароитлари яхшиланиб, аҳоли билан бевосита ҳамкорликда хизмат қилишлари учун имко-

ниятлар яратилди. Собиқ вояга етмаганларни қабул қилиш ва тақсимлаш муассасаси вояга етмаганларга ижтимоий ҳукукий ёрдам кўрсатиш марказига айлантирилди. Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, вазириликинг бўйруқлари, янги қонунларни ўрганиш борасида шахсий таркиби ўқитиш ишлари йўлга кўйилди. Республика ИИБ Тошкент олий ҳарбий техники билим юртида маҳсус ўн кунлик ўқув машгуотлари ташкил қилиниб, унда профилактика инспекторлари, патруль-пост хизмати ходимлари касбий, жисмоний, ижтимоий сиёсий томондан билимларни мустаҳкамладилар. Бундан ташқари қонунларни ўрганиш, ислогохтлар борасида суд, прокуратура, ички ишлар идоралари

раҳбар ходимларининг биргалидаги семинарлари, тажриба алмашишлари каби тадбирлар ҳам йўлга кўйилганни, бу тадбирлар ишимишга факат ижобий ёрдам бермоқда. Вилоятимизнинг шаҳар ва туман қишлоқларida фаолият кўрсатётган милиция таянч пунктлари, уларда хизмат қилаётган профилактика инспекторлари энг замонавий алоқа ва техника воситалари билан таъминланган. Пискент, Бекобод, Оққўрон, Куйичирик туманлари ҳокимияти ўз ҳудудларида милиция таянч пунктлари учун биттадан "Дамас", "Тико", "Нексия" каби автотранспорт воситалари ажратгандарни мақтова сазовордир.

Ички ишлар ходимларининг айниқса, профилактика инспек-

торларининг маҳалла аҳли, оқсоқоллари ва посбонлари билан биргаликда олиб бораётган ишлари боис 2001 йилда вилоятдаги 172 та маҳаллада жиноят, ҳукуқбузарликлар содир этилишига йўл кўйилмаган. Бу маҳаллалар орасида Чирчик шаҳридаги "Муруват", "Наврӯз" маҳаллаларига Ўғилжон Йўлдошева, Мавжуда Абдуллаева, Қиброй туманидаги "Шодлик" маҳалласига Фарида Шерматова, Зангигатдаги "Даҳана" маҳалласига Ҳуррият Махмудова, Чиноздаги И. Шарипов номли маҳаллага Т. Аллабергanova, Бекобод туманидаги Гулистон маҳалласига Х. Турғунбоева каби онахонларимиз кўпга бош бўлиб келажаги йўлидаги улуф ва кутлуг ишдир. Зоро, бу улуф Ватан ҳаммамишники ва унинг бугуни, эртаси – келажаги учун ҳаммамиш масъулмиз.

А. РАҲИМЖОНОВ,
милиция подполковники.

ЙЎЛЛАРИМИЗ РАВОН БЎЛСА

Харакат ҳавфсизлигини таъминлашда, йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олишда автомобиль йўллари ва уларда жойлашган сунъий иншоотларнинг ҳолати, техник воситалар билан жиҳозланганини ҳам мухим роль ўйнайди.

Ўтган йили Навоий вилояти худудидан ўтувчи Самарқанд – Бухоро – Ашгабад автомобиль йўлини ҳалқаро таъминлашади. Автошохбекатга ўтиш жойида ер ости ўтиш йўлаги курилиб, фойдаланишга топширилди.

Билан боғлиқ йўл-транспорт ҳодисалари кўплаб юз берадиган 158-162 километлар оралиги сунъий ёритиши воситалари билан тўла таъминланди. Автошохбекатга ўтиш жойида ер ости ўтиш йўлаги курилиб, фойдаланишга топширилди.

Тарғибот-ташвиқот ишлари, жамоатчилик билан алоқа ҳам назардан четда қолмади. Йўл ҳаракати ҳавфсизлиги қоидаларини аҳоли ўртасида тушунтириша оммавий ахборот воситалари имкониятларидан самарали фойдаланилди. Биргина вилоят телевидениеси орқали 210 маротаба чиқиш қилинди. Мактаб ўқувчиларига йўлларда ҳаракатланиш қоидаларининг ўтказидиган галдаги тадбирларни режалаштириб олишаптди.

Ларда бўлиб ўтадиган учрашувларда юз берган йўл-транспорт ҳодисалари атрофлича таҳлил қилинди.

"Минг марта эшиттандан бир марта кўрган афзал" дегандек, кинотеатрларда ҳам фильм бошланиши олдидан йўл ҳаракати ҳавфсизлигига оид лавҳаларни намойиш этиш йўлга кўйилди.

Ўтган йилги кўрсаткичларга назар ташлайдиган бўлсак, Навоий вилоятида йўл-транспорт ҳодисалари 2,5 фоизга, уларда ҳалок бўлганлар эса 3,8 фоизга камайганлигини кўрамиз. Айниқса, болалар иштироқидаги ҳодисалар, уларда жароҳатланганлар, нобуд бўлганлар сони кескин қисқарди. Бунда ЙХХБ йўл назорати ҳамда шахсий таркиб билан ишлаш ва жамоатчилик билан алоқа боғлаш бўлимлари ходимларининг ҳиссалари ҳам катталиги шубҳасиз.

Б. ТОШЕВ.

Суратда: Навоий вилояти ИИБ ЙХХБ бўлим бошлиги, милиция майори Б. Тилавов ва инспектор, милиция катта лейтенанти В. Ашуроев ҳамкорликда ўтказадиган галдаги тадбирларни режалаштириб олишаптди.

Т. ФОФУРОВ
олган суратлар.

СУРАТЛИ ЛАВХА**КАСБИГА СОДИҚ АЁЛ**

Кечга томон Ўзбекистон тумани ички ишлар бўлими навбатчилик қисмига Яйпан шаҳарчасидаги электр тармоқлари идораси томонда жанжал бўлаётгани ҳақида хабар келди. Зудлик билан тузишган тезкор гурух ҳодиса жойига жўнаб кетди.

Улар касалхонага жўнатилидилар. Рустам воқеа жойида кўлга олинди. Ҳодисанинг яна бир иштирокчиси гойиб бўлди.

Туман ИИБ ходимлари томонидан олиб борилган тезкор суроштирув-қидирив натижасида 20 минг сўмга сотиб улгурилган чарм куртка топилиб, гувоҳдан далилий ашё сифатида олинди. "Фойиб бўлған" Саъдулла ҳам кўлга туширилди. Мальум бўлишича, Рустам ва Саъдулла аввал ўғрилик қилиб сурланган экан.

Тезкор гурух таркиби-даги милиция майори Жаннатхон Абдураззоқова жиноятларнинг очилишида фаол қатнашиб, ўз ҳисса-

сини қўшиб келмоқда, – дейди биз билан сұхбатда Ўзбекистон тумани ИИБ бошлиги, милиция подполковникини Халилжон ака Ҳазраткулов. – У жамоамиздаги энг яхши ходимларимиздан бирди...

Жаннатхоннинг орзулари Тошкент Давлат дорилғунунинг ҳукуқшунослик факультетига етаклади.

У ўқишини муваффақиятли тамомлагач, 1984 йилда Ўзбекистон тумани ИИБ паспорт бўлинмасига катта нозир бўлиб ишга келди. Бўлинма бошлиги, милиция майори Назиржон ака Аъзамовдан ушбу масъулнинг очилишида фаол қатнашиб, ўз ҳисса-

ишилари нозирлиги, 1999 йилда эса жазони ижро этиш инспекциясининг бошлиги вазифаси унга ишониб топширилди.

– Кейнинг пайтларда, – дейди Жаннатхон, – бўлинмамиз ҳисобида турганлар томонидан тақроран жиноят содир этилмади, уларнинг ишсиз ёрнилари ҳам рўй бермади. Жазо муддатининг ярмини ўтаб, тартиб-қоидани бузмаган ва меҳнатта яхши муносабатда бўлган турнишни афар киши суд ажримита кўра, муддатидан аввал жазодан озод этилди...

– Мамлакатимизда инсонпарвар, ҳукукий демократик фуқаролик жамияти барпо этиш йўлида дадил қадамлар ташланяпти. Шу маънода ҳуқуқ-тартибот идоралари фаолиятининг асосий ўналиши ҳам билимий ҳукуқбузарлиқ содир этган кишиларни нафақат жазолаш, балки уларни тўғри йўлга солиши,

тарбиялашга қаратилган. Қилмишидан пушаймон бўлиб турди, – деб жавоб берди милиция майори Ж. Абдураззоқова. – Аввал ҳисобимизда туриб, тўғри йўлга тушган кишилар кейинчалик ҳам милиция идорасига мурожаат этиб турдиди...

– Албатта. Бунақа ҳоллар, бўлиб турди, – деб жавоб берди милиция майори Ж. Абдураззоқова. – Аввал ҳисобимизда туриб, тўғри йўлга тушган кишилар кейинчалик ҳам идорамизга бўлган турнишни афар киши суд ажримита кўра, муддатидан аввал жазодан озод этилди...

– Мамлакатимизда инсонпарвар, ҳукукий демократик фуқаролик жамияти барпо этиш йўлида дадил қадамлар ташланяпти. Шу маънода ҳуқуқ-тартибот идоралари фаолиятининг асосий ўналиши ҳам билимий ҳукуқбузарлиқ содир этган кишиларни нафақат жазолаш, балки уларни тўғри йўлга солиши,

Осоишишталик посбонлари

га интилиши сезилиб турарди. Аёл кишининг милиция соҳасида, энг яхшилар қаторида меҳнат қилиши осонми? Шунинг учун ҳам Ж. Абдураззоқованинг кўп йиллик самарали фаолияти раҳбарият томонидан муносаби тақдирланди. Милиция катта лейтенанти Рафшон Охунов, милиция лейтенанти Улугбек Носиров, старшина Абдухалим Мамадалиев каби шогирдларининг унга ҳавас қилишлари бејиз эмас.

Милиция майори Ж. Абдураззоқова юрт тинчлиги ва халқ осоишишталигини таъминлаш, жиноятчиликнинг олдини олиш ва уни барта-раф этиш борасида ҳормайтотламай меҳнат қилаётган Ўзбекистон тумани ИИБ жамоасининг энг яхши ходимларидан биридир...

А. ИСОМОИДДИНОВ,
Фарғона вилояти.
Суратда: милиция майори Ж. Абдураззоқова.

УЧИНСИЙ + TV VOLAM

«ПОСША» gazetasining ilovasi

TANIQLI KISHILAR BILAN UCHRASHUV,
HAJVIYA, XANDALAR, KROSSVORD,
SKANVORD, MUNAJJIMLAR BASHORATI,
HAYRATOMUZ VOQEALAR, INTERNET XABARLARI

Халк орасида Ой билан боғлиқ кўплаб ривоятлар, иримлар, қўшиқлар мавжуд. Ойнинг жонли мавжудотларга сирли таъсир қилиши ҳозирда кўпчиликка маълум. Бу таъсир илм-фан томонидан ҳам тан олинган.

Жониворларнинг фоллиги Ойнинг қайси даврдаги билан боғлиқ бўлиши бугун шубҳа тудирмайди. Ой тўлганда судралиб юрувчилар, кушлар янада жонланиб, фаоллашиб қолиши кузатилган. Ойдинлик одамни ҳам четлаб ўтмас экан. Айнан ой тўлганда асаб, бод хасталиклари, бош оғригининг кучайиши аниқланган. Эмизкли болалар инжиқ, йифлоқи бўлиб қолади. Аёлларнинг эса ... висолга иштиёқмандлиги ошади. Шу паллада улар кўпроқ ҳомиладор бўлишади.

Тўлин Ой руҳиятга таъсир қиласди. Олимларнинг тасдиқлашича, Ой тўлганда тутқаноқ, шизофрения, восьос каби руҳий касалликлар кўзиди, кучайди. Дудуклик ҳам кучайр экан. Беморлар-ку майли, ҳатто соғларга ҳам тўлин Ой таъсир қиласди. Улар асабий, хаёлпаришон бўлиб қолишаркан. Статистик маълумотларнинг тасдиқлашича, Ойнинг фаол давлариди, хусусан у тўлганида авариялар, одамларнинг эътиборсизлиги оқибатида йўл кўядиган хатолари билан боғлиқ кўнгилсизликлар сони ортар экан. Худди шу пайтда жиноятлар ҳам кескин кўпаяр экан.

XVIII асрдан бўён юз берган тарихий воқеаларнинг таҳлили шуни

ОЙ ТЎЛГАНДА...

кўрсатадики, оммавий ҳаракатлар (қўзголонлар, иш ташлашлар, қотиллар, сунқасдар, фитналар) янги Ой чиқсан ва Ой тўлган паллаларга тўғри келар экан. Филадельфия (АҚШ) полиция бошқармасининг ҳисоботларига қараганда, ўғриликка, иччилик боззикка, қотилларка руҳан мойил кишилар Ой тўлган сайнин фооллашар, ва ақсинча Ой шом еган сайнин улар ҳам тинчлана боришар экан.

Бу ҳақиқатларни одамлар аслини олганда минг йиллар давомида кузатишган. Аммо унинг сири, сабаби ҳалигача аниқ топилгани йўқ. Олимлар XIX асрда ёкак шула жонли организмларга худди Ойнинг ёруғи сингари таъсир қилишини аниқлашган эди. Лаборатория текширувлари ҳам буни тасдиқлади. Ундан вирус ва бактериялардан тортиб то одамгача қарийб барча биологик мавжудотлар таъсирланишар экан.

Бу тасодифмикан? Йўқ, тасодиф бўлмаса керак. Чунки Ой нури ҳам акслангани шула.

бўлган. Масалан, айтишларича, Мак-Кенди, Нострадамус, Калиостро кабилар келажакда юз берадиган воқеа-ҳодисаларни

кўриш мўъжизаси юз беради.

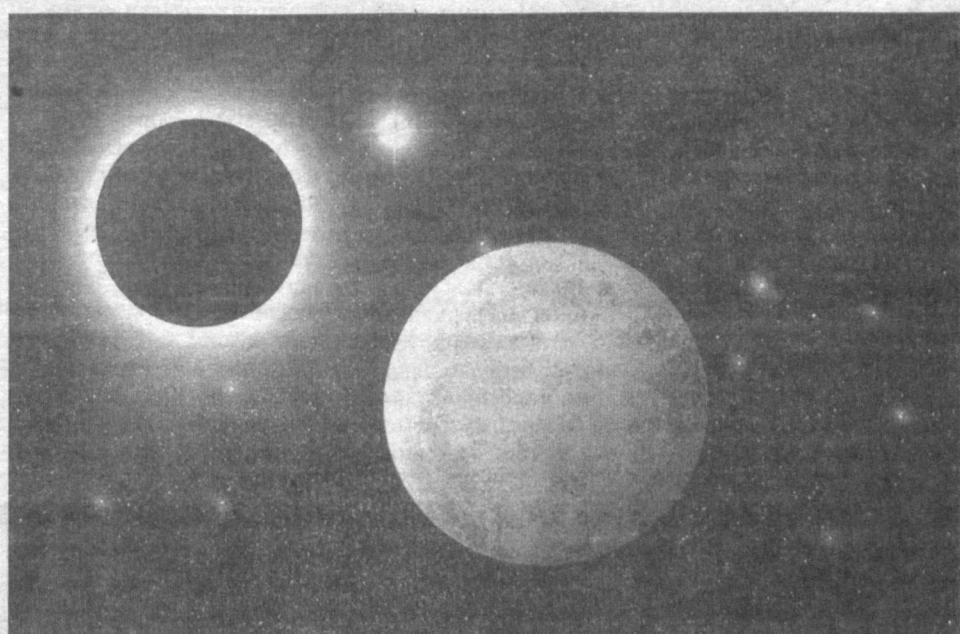
Балки бაъзи муштариylar “Унақада Ой шуъласи ўй, бино ичиди, нурдан панада турган одамларга қандай таъсир ўтказади?” деб сўрашар. Эҳтимол, Ой шуъласи таъсири учун бундай моддий тўсиклар чўт эмасдири. УДНКга кучли таъсир ўтказади.

Яқинда ғалати бир ҳолат аниқланди. Кўзгуга қараб олдиндан айтиб беришган экан.

Ойнага қараб ўтмиши ҳам кўриш мумкин дейишади. Буюк Британия полицияси баённомаларида

битишига ёрдам берувчи ойналар пайдо бўлиши ҳеч гап эмас. Ундан тўқималарни қайта тиклаш, яшаришгача бир қадам. Тасаввур қилинг-а, ҳар куни ярим соатдан ана шундай кўзгулар олдида турсангиз-у, юзингиздаги ажинлар ўз-ўзидан ўйқолаверса!

Албатта, жудаем эҳтиёткорлик керак бўлади. Акс ҳолда у кўнгилсиз оқибатларга ҳам олиб келиши мумкин. Эҳтиёткорлик бошқа жиҳатдан ҳам даркор. Масалан, фазовий кўзгулар яратиш бўйича

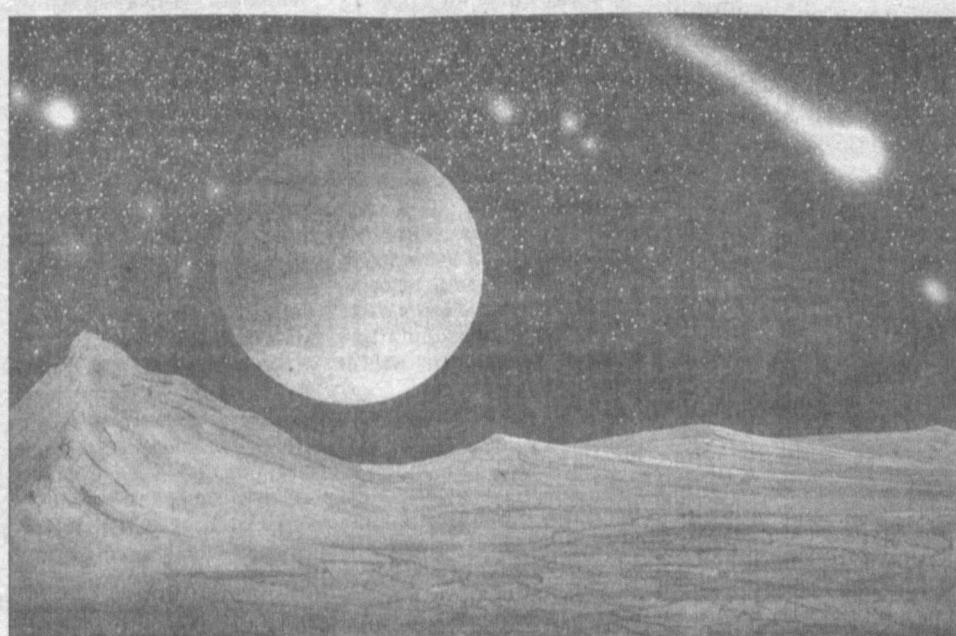
қайд қилинишича, аниқиялик Фон Бург кўплаб жиноялар қандай содир этилганини кўзгуга қараб фош қилган экан. Яна ойна воситасида ҳозирда юз бераётган оддий кўз билан кўриб бўлмайдиган узоқ жойлардаги воқеа-ҳодисаларни кузатиш мумкин ҳам дейишади. Кўзгу ёрдамида ташхис кўйишини ҳам шу сирага киритиш мумкин. Ёки марҳумларнинг руҳлари ойнада намоён бўлишини олайлик. Буларнинг барчасини ўйдирмага йўйиш осон. Аммо ҳозирги замон олимлари: физиклар, биологлар, генетиклар, руҳшунослар ҳам кўзгунинг ўзига хос хусусиятлари ҳақида гувоҳлик беришади.

Яна Ой шуъласига қайтадиган бўлсак, иккинчидан, тўлин Ой ва акслангани шула кишига ҳам жисмонан, ҳам руҳан таъсир қиласди. Натижада тўлин Ой ёруғида ойнага қараб фол

Бунинг механизми ҳозирги лойиҳаларни олиб кўрайлик. Албатта, ярим йиллаб тун хукмронлик қиласидан кутб шаҳар ва қишлоқларини Кўш нурини акслантириб, ёритувчи ойналарни фазода ўрнатиш фавқулодда ҳайратланарлиғоя. Аммо аввал унинг, яъни акс шуъланинг инсон руҳиятига, жисмiga, бактериялар ва вирусларга таъсирини пухта ўрганиб чиқиш лозим.

Натижада бу тўлин Ойдан кўра беш баравар салбийроқ таъсир қиласмикан. Чунки тахминларга кўра, бу сунъий ёриткичлар кутбни Ойга қараганда беш баравар кучлироқ ёритиши кутилаётган экан. Оқибатда руҳий касалликлар кўпайиб кетмасмikan? Одамлар “кўзгу ёрдамидаги массаж” туфайли беланги, нафас сиқиши, сурункали шамоллаш каби касалликлардан фориф бўлишади.

Шу кетишида ҳадемай биологик ҳужайраларнинг кўпайишига, натижада жароҳатларнинг тез

КИММАТГА ТУШГАН

Телевизор кўриб ўтиргандик, мен ёқтирган қўшиқлардан бири янграб қолди. Устига устак бу қўшиқ кимнингдир туғилган куни муносабати билан оила аъзолари номидан табрик сифатида берилётгани эълон қилинди.

— Қандай яхши аёллар бор-а, эрларини туғилган кунида қўшиқ билан табриклишади, — дедим хотинимга эшиттириб.

— Хотинларини табриклидиган эрлар ҳам йўқ эмас, — деди қошини чимириб хоним.

Орадан бир ҳафтадар ўтди. Эртага туғилган куним. Дабдаба қилмасдан оиласиз билан нишонлаб қўя қолайлик, дедим хотинимга. У ҳам маъқуллари, чунки олинидиган маош аллақачон тақсимланиб бўлганди. Хотиним тансиқ овқат қилди, қизим торт пишириди. Кечқурун дастурхон атрофига йигилдик. Хурсандчиликдан бошим осмонда. Қизим тўлиб-тошиб тортни қандай пиширганини гапириб ўтирганди, телевизордан машҳур мумтоз қўшиқ берилиши эълон қилинди. Кетидан бу қўшиқ менинг туғилган куним муносабати билан рафиқам, ўслим ва қизим номидан табрик сифатида янграётганини айтди.

Хотинимга қарадим. У илжайганча:

— Ёмон хотинлар ҳам эрига сюрприз қилар экан, — деди ва бу ўслим билан қизимнинг иши эканлиги гурулланиб айтди. Ора-

дан ҳеч қанча ўтмай эшик тақиллаб қолди. Ҳовлида фўнгир-ғўнгир эшиттилди.

— Кўшни туғилган кунингиз экан, телевизордан билдик, ўзингиз айтмайсизам, — деди кириб келишиди, девор-дармиён қўшнимиз.

Энди фотиха ўқиб, эрхотин мени табриклишади, сал нарида яшайдиган болаликдан дўстим йўқлаб келди.

— Телевизорда эълон қилмасанг ҳам келардим, кatta совгага қарздорман, — деда тўйма-тўй юраверид, унниқиб кетган чопонни елкамга ташлади.

Жойни кенгайтиришга тўғри келди. Даструрхонга боримизни тўқдик. Музхонадаги шишадан бири очилди. Хотиним, енгилроқ овқатга уннай кетди. Бир оз ўтиб, оstonада акам билан кенойим кўринишиди.

— Телевизор кўриб ўтиргандик, қўзимизга ишонмайдик, суратни жуда чиройли кўрсатди. Иссигида табрилаб кела қолайлик деда акандини башлаб келдим, — дедим қизимнинг иши эканлиги гурулланиб айтди.

Буниси ҳолва экан, ҳаммаси эртасига бошланди. Маош пулига режалаштирилган нарсаларни олиш учун бозорга йўл олмоқчи бўлиб туғандик, эшик та-

гига машина келиб тўхтади.

— Тогамгилар келишиди, — деди қизим, деразадан қараб.

— Юбилейни бисиз ўтказмоқчи бўлдингизми, почча? — деда кучоқ очиб келди қайним.

— Дам олиш куни бўлгани учун болаларни ҳам ола келдик, — деди қайнимнинг хотини. Уларни меҳмонхонага бошлаб кириб, ҳолаҳовол сўрашиб даструрхон тузэйтгандик. Икки келинини бошлаб опам билан поччам кириб келишиди.

— Укажоним айтмаса ҳам, телевизор эълон қилди, деб келавердим, — деди гинахонлик билан опам.

— Жиянларингиз, бир сюрприз қилган экан, — дедим ўзимни оқлаш учун.

Бозор-бозорда қолди, ўғлимга катта сумка бериб, гузарга жўнатдим.

Меҳмонхона тўлди, болаларга алоҳида жой қилинди. Дам олиш куни бўлгани учун кўни-кўшнилар уйда. Эшик олдида тўплантан машиналарни кўриб, бир-бираидан суриштириб, яна учтўрт қўшни ҳам чиқишиди. Хотиним ошхонадан чиқмай қолди. Кўча бошидаги дўкон эгаси, дўстим, ўслимдан тез-тез қатнаётганининг

сабабини суриштириб, икки шиша ароқ кўлтиқлаб, хотини билан кириб келди.

— Телевизор яхши нарса-да, — деди поччам, даврада сўз оларкан, — бўлмаса — қайним каттагина юбилей қиларкан-у, билмай қоларканмиз.

— Ўзим ашулани хўрзини айтди-да, — деди жиyanim.

Меҳмонларнинг ҳар бири сўз оларкан, телевизордаги сюортизни кистириб ўтарди.

Меҳмонлар тун ярмидан оққанда уй-ўйларига тарқалишиди. Хотин, бора-чақа дастурхон, идиш-тобоқларни эрталабгача йигиштиришиди. Ўйку босган кўзимни зўрга очиб, ишга отлаётгандим, қизим:

— Ада, кечаги ашулани яна қайтаришсинми? Буюртма берайми? — деда сўраб қолди. Хотиним менга сирли қараб қўйди. Қизадогимнинг бошини силаб:

— Йўқ, қизим, кечагисининг ўзи бир умрга етади, — дедим. — Ўша қўшиқ мен учун, яна бир марта қайтарилиса хонавайрон бўлишимиз аниқ.

Маликаи дилозорим гапимнинг мазмунига тушуни шекилли, “пик” этиб кулиб юборди.

С. ШАМСИДДИНОВ.

“Си Хоро” кемасининг капитани ёрдамчиси Хөжер ёзувчи Жон Пермингтонга ҳайкал қўшиши лозим эди. Балки у шундай қилгандир ҳам ё бўлмаса унинг бир нечта китобини сотиб олиб “Хаётимни саклаб қолган роман” деган дастхат ила энг яқин қариндошларига тарқатгандир. Вокеа шундай бўлган эди.

1882 йилнинг 4 майидаги “Арагуари” Бразилия қоровул кемаси экипажи сувдан ичига хат солинган шиша тутиб олади. Эски Инжил китобидан йиртиб олинган вақида қўйидаги сўзлар битилган эди: ““Си Хоро” кемасида ғалаён кўтарилиганди. Капитан ўлдирилган. Биринчи ёрдамчи сувга ташлаб юборилди. Мен, иккичи ёрдамчи тазиқ остида кемани Амазонканинг боши томон бошқараятман. Узунлик 28⁰, кенглик 22⁰, тезлигимиз 3,5 узел. Қутқаринглар!” “Ллойд” кемалар рўйхатида айнан шундай номланган кема бор эди. У Гуль бандаргоҳига биринчирилган бўлиб, 1866 йилда қурилган ва 460 тонна сув сигумига эга эди.

“Арагуари” капитани Коста кемани таъкиб қилишни буюриди. Иккича соатдан сўнг кема қўлга олинди ва галаёнчилар куролсизлантирилди. Кема трюмидан гаровга олинган — капитаннинг иккичи ёрдамчиси Хөжер ва иккита дengizchi

оазод этилди. Бироқ “Си Хоро”да юз берган воқеаларнинг барчаси ҳам топилган хатда ёзилганга мос келмас-

дин дengiziga Ўнжил варакларига битилган ёрдам мурожаати солинган 5 мингта шишани ташлаган. Улардан биттаси дengizlarda 16 йилдан кўп саёҳат қилиб, дengizchilarning ҳаётини кутқариб қолишга сабабчи бўлган.

1784 йилда содир бўлган бўшқа воқеа аянчили тугаган. Шиша почтаси япон қароқчилиси Матсумага ёрдам бера олмаган, лекин авлодларни унинг тақдиридан хабардор килган. Тахтакачларга битилган иероглифлар Тинч океанда қароқчилик билан шугулланиб юрган кеманинг ҳалоаттага учрагани ва тирик қолган қирқ тўрт қароқчининг кимсасиз оролда очикдан ўлишга маҳкум қилинганини ҳақида ҳикоя қилиди. Мат-

с у я м а та х т а к а ч л а р н и ш и ш а и д и ш и ч и г а с о л и б т ў л қ қ и н л а р и х ы т и ё р и г а т о п ш и р г а .

Хишина ташлашни буорган экан. Унинг ичига матога ўралган кема журналидан кўчирма солинган эди. Агар экспедиция ҳалок бўлса, тўлқинлар одамларга Ҳиндистонгача (ҳақиқатда Америка бўлиб чиқсан) у очган энг қисқа йўл ҳақида маълумотларни етказади деб умид қилганди.

Саёҳатчining хати Атлантика уммонида йўқолиб кетган бўлса-да, айнан шу воқеа Колумб замондошларини ҳайратга солган ва шиша почтасининг ривожланишига турткни бўлган бўлса ажаб эмас. 1560 йилда инглиз қироличаси Елизавета ҳатто

“океан шишаларини очувчилиси” деган унвон ҳам таъсис этган. Фақат шу кишиғигина бундай хатларни ўқиш хукуқи берилган эди.

Шиша почтаси билан боғлиқ воқеаларни бадий адабиётда ҳам кўп учратиш мумкин. Эсингизда бўлса, Жюль Вернинг “Капитан Грантнинг болалари” асари ҳам айнан акуланинг ошқозонидан тасодифан топилган шиша ичидаги хатдан бошланади.

ТУРМУШ ЎРТОҒИНГИЗНИ ТУШУНАСИЗМИ?

Куйидаги тест Сизга буни аниқлашга ёрдам беради.

Ҳар бирингиз берилган учта жавобдан бирини танлашингиз керак:

1. Муносабатларингизни жиддий муҳокама килиб олиш пайти келган деб ўйлайсизми?

а) ха — 1 очко; б) буга хожат йўқ — 0; в) бунинг ҳеч кандай фойдалари йўқ деб ўйлайсан — 2.

2. Бирор бир нозикрок масала юзасидан очик, тўғридан-тўғри мурожаат қиласизми?

а) ха — 0 очко; б) кулий шарт-шароит бўлганда — 1; в) бу ҳақда гап ҳам бўлиши мумкин эмас — 2.

3. Турмуш ўртоғингиз ўзини қийнаётган муаммолар ҳақида сизга умуман гапирмайди деб ўйлайсизми?

а) ха — 1 очко; б) бу ҳақда ўйлаб кўрмаганман — 2 очко; в) мен унинг барча муаммоларидан боҳабарман — 0.

4. Турмуш ўртоғингиз билан жиддий нарсалар хусусида истаган вақтда гаплаша оласизми?

а) ха — 0 очко; б) кулий фурсатни пойлайман — 1; в) унинг вақти бўлмагани учун ҳам кўпинча гаплаша олмайман — 2.

5. Ўзаро сұхбатлашаётганингизда фикрингизни аниқ ифодалашга ҳаракат қиласизми?

а) ха — 1 очко; б) үзаро сұхбатлашаётганингизда фикрингизни аниқ ифодалашга ҳаракат қиласизми — 1; в) ҳа — 0 очко.

6. Иккокингиз билан ўртоғлашаётганингизда, сұхбатдошингиз сизни ўтибор билан тинглайдими?

а) йўқ — 2; б) у мунимни тушунишга ҳаракат қиласизми — 1; в) ҳа, ҳар доим — 0.

7. Иккокингиз билан ўртоғлашаётганингизда, сұхбатдошингиз сизни ўтибор билан тинглайдими?

а) йўқ — 0 очко; б) кулий фурсатни пойлайман — 1; в) унинг вақти бўлмагани учун ҳам кўпинча гаплаша олмайман — 2.

8. Ишларингизни турмуш ўртоғингиз билан эмас, дўстлар истагасида мурожаат қиласизми?

а) айрим пайтларда — 1; б) йўқ, муаммоларни факат турмуш ўртоғим билан муҳокама қиласам — 1; в) дўстларим менинг яхшироқ тушунишади — 2.

9. Турмуш ўртоғингиз сиз билан гаплашаётгандан хаёлининг башка нарсаларга ҷалғимайдими?

а) гоҳида шундай бўллади — 2; б) йўқ, доим диккат билан тинглайман — 0; в) диккатим чалғиётганини сезиб қолсан, ўтиборимни жамлашга ҳаракат қиласам — 1.

10. Сұхбатлашаётгандан биринчига гаплашаётгандан ҳаёлининг башка нарсаларга ҷалғимайдими?

а) албатта — 2; б) одатда, олдин сұхбатдошим фикрини эшитишига ҳаракат қиласам — 0; в) иккокимиз хам ўз муаммоларимиз билан ўртоғлашишимиз керак деб ўйлайман — 1.

Энди иккаланинг тўплаган очқоларни сабаб чикинг ва бир-бираига қўшинг. Умумий сон хосил бўлди. Шундай қилиб...

Одан 10 очкага. Оилангизда муаммолар ҳақида кўрмасдан гапирилди. Ташишларингизни бир бирингиздан ўзирмайсан. Ўртоғларингиз, қариндошларингиздан ҳам кўра турмуш ўртоғингиз сизни яхшироқ тушунади деб ҳисоблайсан.

11 дан 29 очкага. Оилангизда муаммолар умуман муҳокама килинмайди деб бўлмайди. Лекин бир қатор ўзаро муҳокама қилиш мумкин бўлган масалалар орангизда ўртага ташланмайди. Бу эса бир бирингиздан узоқлашига олиб келади, чунки ҳар бирингиз ёнида уни тушунадиган одам бўлишини истайди ва шундай одамни кидиради...

В. ЕВТЕЕВ.

Шиша

ЧОРШАНБА, 30

ҮзТВ - I

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00 - 8.35 "Ахборот".
8.35, 17.55 ТВ-маркет.
8.40 Газеталар шархи.
8.55 "Ўзбектелефильм" наимоиши: "Тошкент".
9.05, 10.25 ТВ-метео.
9.10 "Парламент вақти".
9.35 "Соз сехри".
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР

10.05 Алифбо сабоблари.
10.30 ТВ-1 кинотеатри: "Шерюрак". Бадий фильм. 1-кисм.
11.55, 12.25, 13.55 ТВ-анонс.
12.05 "Мулк".
12.30 "Баркамол авлод орзуси".
12.50 "Ошин". Телесериал.
13.20 "Ўзбекистон - Ватани маним".
14.10 ТВ-1 кинотеатри: "Шерюрак". Бадий фильм. 2-серия.

15.35 "Остонаси тиллодан".
16.00 "Кишлоқ ҳақида ўйлар".

16.15 "Ягона оиласда".

16.45 "Мувозанат".

17.10 "Ўзбекистон: XXI аср ёшлари".

17.30 "Қўшигимиз сизга армугон".

18.10 "Болаликнинг мовий осмони".

18.30 "Алномиши авлодлари". Спорт дастури.

18.45 "Давр - менинг тақдиримда".

19.05 "Тағсилот".

19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР

19.30 "Ахборот" (рус тилида)

20.00 Окшом эртаклари.

20.15 "Тибийёт одимлари".

21.05 "Юксалиш ўйлида".

21.35 Узбекистон халқ артистлари.

21.55 "Спорт, спорт, спорт".

22.05 "Ўзбекистон" каналида или маротаба:

"Ошин". Телесериал пре-

мьераси.

22.35 "Олам футболи".

22.55 "ТВ-клуб".

23.20 "Ахборот - дайжест".

23.40-23.45 Ватан тимсол-

лари.

ҮзТВ - II

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 "Давр". Ахборот дастури.
00.50-00.55 Хайрли тун!

ҮзТВ - III

17.20 ТТВда сериал: "Санта-Барбара".
18.00 "Елғончилар касри". Мультфильм.
9.15 "Янги авлод" студияси: Имғон.
9.35 "Ака-ука Гримм эртаклари". Мультсериал. 9-кисм.
"Пойтахт". Ахборот дастури.
18.45 "Симхони" телегазетаси.
19.00 "Давр-интервью".
10.15 Мусикий лахзалар.
10.25 "Эсмералда". Телесериал.
10.50 Солик ҳақида сабоклар.
11.05 Ватан ҳақида кўшик.
11.15 Ёшлар овози.
11.35 Болалар экрани: "Самсон ва Салли".
12.35 Ватан манзаралари.
12.55 "Ёшлар" телеканалида спорт: Теннис.
13.35 Кадрият.
13.55 "Умброкий кўшиклар". Мусикий фильм ("Ўзбектелефильм")
14.25 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.10 "Чимидлик". Бадий фильм.
16.25 Кўрсатувлар дастури.
17.05 "Янги авлод" студияси: Оқ қабутар.
18.00 Далил ва шарх.
18.15 Окшом наволари.
18.25 Ракурс.
18.45 Каталог.
18.55, 21.55 Иклим.
19.00 "Давр". Ахборот дастури.
19.30 Иктинос-news.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Чемпион сирлари.
20.00 Спорт-лотто.
20.10 Мусикий лахзалар.
20.20 Очил дастурхон.
20.40 "Эсмералда". Телесериал.
21.10 Ватан ҳақида кўшиклар.
21.20 Истиқол умидлари.
21.40 Далил ва шарх.
21.55 "Алномиши авлодлари". Спорт дастури.
18.45 "Давр - менинг тақдиримда".
19.05 "Тағсилот".
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 Окшом эртаклари.
20.15 "Тибийёт одимлари".
21.05 "Юксалиш ўйлида".
21.35 Узбекистон халқ артистлари.
21.55 "Спорт, спорт, спорт".
22.05 "Ўзбекистон" каналида или маротаба:
"Ошин". Телесериал пре-
мьераси.
22.35 "Олам футболи".
22.55 "ТВ-клуб".
23.20 "Ахборот - дайжест".
23.40-23.45 Ватан тимсол-

ҮзТВ - IV

РЖТ 7.30-9.00
17.05 "Вести".
17.30 "Калбим чечаги".
Сериал.
18.15 "Бугун оламда". Ахборот кўрсатуви.
18.25 "Рус экстрим".
19.00 "Мұхабат замини".
Сериал.
19.55 "Сўнгити қархамон".
21.00 "Время".
21.35 "Қалб қанотлари".
Сериал.
22.15 "CNN шоу".
22.30 Кинематограф. "Бўйонлар хўқидори". Бадий фильм.
24.00 "Ахборот" (рус тилида)
00.25 "Тунингиз осуда бўлсин!"

30-канал

9.10, 17.45, 21.00. "Телемарк".
9.30, 14.15 Болалар соати.
10.25 "Чумоличалар" сериали.
10.50 "Яхши кайфият" мусикий дам олиш дастури.
11.20 "Шайтонча" телесериал.
12.00 "Шерлог Холмс ва доктор Ватсон". 4-фильм,
2-кисм.
10.55 Мусикий лахзалар.
11.05 Тафакур ёлқинлари.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Ҳанджаладар.
15.45 ўзбеким кураши.
15.45 "Фалати аёл".
Бадий фильм 1-кисм.
12.25 Кўрсатувлар дастури.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Ҳанджаладар.
15.45 ўзбеким кураши.
15.45 "Фалати аёл".
Бадий фильм 1-кисм.
12.25 Кўрсатувлар дастури.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос.
15.55 Мусикий лахзалар.
11.20 "Келажакка интилиб".
Хужжатли фильм.
11.40 Ракурс.
12.00 "Мени тушун" телевидение.
12.25 Интерфутбол.
14.00 "Далил ва шарх".
14.15 "Кусто командасиңг" сув ости саргашаштари". Телесериал.
15.00 Олтин мерос

ЖУМА,

1

ЎзТВ - I23.30 "Ахборот-дайжест".
23.50-23.55 Ватан тимсолари.**ЎзТВ - II**8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 "Давр". Ахборот дастури.9.15 "Янги авлод" студияси:
Катта танафус.

9.40 "Ақа-ука Гримм эртаклари". Мультсерериал. 11-кисм.

10.05 "Давр"-интервью.

10.20 Мусикӣ лаҳзалар.

10.30 "Эсмералда". Телесериал.

10.55 Минг бир маслаҳат.

11.15 Жаҳон цирки. "Масси".

12.05 Ёшлар овози.

12.25 "Ўзбек спорти одимларин".

12.45 "Нафосат гулшани".

13.10 "23,5 даражали бурчада остида". Телесериал

премьера. 63-кисм.

13.35 "Сарҳад билмас дўстлик".

14.10 Кундузги сеанс: "Иккি соҳил". Бадий фильм.

15.20 "Фарзандим-хигарбандим".

15.55 "Озод-юрт одамлари".

16.15 "Сўнгги пушаймон".

Теленовела.

16.40 "Хукук сабоклари".

17.00 "Кизикарли учрашувлар".

17.20 "Озода бўлса шахрин".

17.35 Ўзбекистон бастикорлари.

18.10 "Мулк".

18.25 "Омад кувончи". Телелоготер.

19.05 "Зиёд" студияси на- мойиш этади: "Эътиқод мустаҳкамлиги йўлида".

19.30 "Ахборот" (рус тилида)

20.00 Оқшом эртаклари.

20.15 "Бир жуфт кўшик".

20.30 "Ахборот".

21.05 Санъат усталарининг концерти.

21.25 "Спорт, спорт, спорт"

21.35 Ўзбекистон каналида илк маротаба. "Ошин".

Телесериал премьера.

22.05 "Руҳият манзаралари".

22.40 "Ифтихор".

23.00 "Олам". Телеальманах.

на.

ШАНБА,

2

ЎзТВ - I

си: Хамма нарсанни билишни истайман, Спорт майдончаси.

8.00-8.35 "Ахборот".

8.35 ТВ маркет.

8.40 Газеталар шархи.

8.55 "Мусика бўстони".

9.15, 11.25 TV мето.

9.20 "Зиёд" студияси на- мойиш этади: "Эътиқод мустаҳкамлиги йўлида".

9.40 "Простокашинолик учовлон". Мультфильм.

10.30 "Руҳият манзаралари".

11.05 "Бахтишимизга омон бўлинг".

11.30 "Спорт, спорт, спорт".

11.40 "Маърифат". Телесериал.

12.00, 14.40, 16.55 TV

анонс.

12.05 Телевизион мини-

аторлар театри.

12.40 "Талабалик ийларим".

13.00 "Санъатга баҳида

шар".

3.25 Кундузги сеанс:

"Жейн хоним". Бадий

фильм. 1-кисм.

14.45 "Саломат бўлинг".

15.00 "Жейн хоним". Бадий

фильм. 2-кисм.

16.00 "Ватан мадди".

16.25 "Ягона оиласда".

17.00 "Мўъжизалар май- донаси". Телевизион

йин.

18.00 "Бир зумда".

18.10 "Фламинго".

18.30 "Рангин дунё".

18.50 "Мусика: кечка ва бу- гун".

19.10 "Кишлек хаёт".

19.30 "Ахборот" (рус тилида)

20.00 Оқшом эртаклари.

20.15 FCN "Ўзбекистон ян- гиликлари" (ингл тилида)

20.30 "Ахборот".

21.05 "Кизлар давраси".

22.35 "Шанба оқшомиди".

23.05 "Ахборот-дайжест".

"Тунги ёѓду" дам олиш

кино-дастури.

23.25 "Бокирилар асли".

Бадий фильм. 1-кисм.

00.35-00.40 Ватан тимсоли-

на.

ЎзТВ - II

7.55 Кўрсатувлар дастури.

8.00 "Давр тонги".

9.00 "Янги авлод" студия-

00.20 "Иккি минг йилдан сўнг". Хужжатли сериал. 00.40-00.45 Хайрли тун!

ЎзТВ - III

17.15 Кўрсатувлар тартиби.

17.20 TTВда сериал: "Санта-Барбара".

18.00 Болажонлар экрани. "Денгиз итлари". 10-кисм.

18.25 Мультифильм.

18.30, 20.20, 21.25, 22.25 "Пойтхат". Ахборот дастури.

19.15 "Янги авлод" студияси: Катта танафус.

19.40 "Ақа-ука Гримм эртаклари". Мультсерериал. 11-кисм.

19.45 "Давр"-интервью.

19.50 Мусикӣ лаҳзалар.

19.55 "Эсмералда". Телесериал.

20.05 "Мусикӣ лаҳзалар".

20.10 "Эсмералда". Телесериал.

20.55 Минг бир маслаҳат.

21.15 Жаҳон цирки. "Масси".

21.25 Ёшлар овози.

21.45 Интерфутбол.

21.40 "Эр куруласи".

22.45 Кинонигоҳ, "Зоя". 1-кисм.

23.55-00.00 "Хайрли тун, шахрим!"

ЎзТВ - IV

РЖТ 7.30-9.00

17.05 "Вести".

17.25 "Қалбим чечаги". Сериял.

18.10 "Бугун оламда". Ахборот кўрсатуви.

18.20 СFI тақдим этади: "Бешинч ўчлов".

18.45 "Кун мавзуси".

19.00 "Мұхаббат замини". Сериял.

19.20 "Янги авлод" студияси: Хамма нарсанни билишни истайман, Спорт майдончasi.

19.45 "Ақа-ука Гримм эртаклари". Мультсерериал. 12-кисм.

20.05 "Мусикӣ лаҳзалар".

20.10 "Эсмералда". Телесериал.

20.55 "Мусикӣ лаҳзалар".

21.15 Жаҳон цирки. "Масси".

21.25 Ёшлар овози.

21.45 "Давр"-интервью.

22.45 Кинонигоҳ, "Зоя". 1-кисм.

23.55-00.00 "Хайрли тун, шахрим!"

ЎзТВ - V

9.05, 17.45, 21.00. "Телекамкор".

9.30, 14.15 Болалар соати.

10.25 "Лумоличалар" сериали.

10.50 "Яхши кайфият" мусикӣ дам олиш дастури.

11.20 "Шайтонча" телесериал.

12.25 Тунги тароналар.

12.40 "Мұхаббат қаҳваси". Телесериал.

13.30 "Ёшлар" телеканалида спорт: Ринг кироллари.

00.05 "Давр". Ахборот дастури.

19.35 ТВ-анонс.

19.40 Аср киёфаси.

11.15 "Ёшлар" телеканалида спорт: Ринг кироллари.

12.15 "Соккер клуб".

12.30 "Мұлтитомаша".

12.45 "Ташриф".

12.50 "Орталық".

12.55 "Орталық".

ЯКШАНБА,

3

ҮЗТВ - I

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
9.10, 11.20 ТВ метео.
9.15 «Фаройбот».
9.30 «Фантадром». Мультфильм.
10.00 «Ватанинга хизмат киламан».
11.00 «Она меҳри».
11.25 «Цирк, цирк, цирк».
11.50 «Кувноқ стартлар». Телемусобака.
12.25 «Кўхна замин оҳангари».
12.50 «Муҳофаза».
13.00 «Мўжизалар майдончаси». Телевизион ўйин.
14.00, 17.30, 18.15 ТВ-анонс.
14.05 Кундузи сеанс: «Робин Гуд», 1-кисм.
15.10 «Дунё эшиклири очилди бизга».
15.30 «Робин Гуд». Бадий фильм. 2-кисм.
16.40 Болалар учун: «Жажи гузал».
17.00 «Оқ олтин». Телетеряя.
17.35 «Бу ажаб фасл». Телевизион ўйин.
17.55 «Янгисидан бор». Юмористик курсатув.
18.20 «Олтин тож». Телевизион ўйин.
18.45 «Ўзбекистон ифтихорлари». Спорт дастури.
19.05 «Тўртинчи ҳокимиёт».
19.30 «Тахлилнома» (рус тилида).
20.05 «Қўшигимиз сизгә арумон».
20.30 «Тахлилнома».
21.15 «Якшанбада Сиз билан бирга».
21.40 «Кайфият».
22.10 «Балли, раислар!» Телемусобака.
Якшанба кинозали:
23.00 «Кино оламида».
23.30 «Бокирилик асри». Бадий фильм. 2-кисм.
00.20-00.25 Ватан тимсолари.
- ҮЗТВ - II**
- 7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 «Давр тонги».
9.00 «Янги авлод» студия-
- си: «Имкон». Телеўин.
9.40 «Мульттомоша».
9.55 Давр-интервью.
10.10 Футбол плюс....
10.30 Ёшлар овози.
11.45 «Ёшлар» телеканалида ҳарбий-ватандарварлик дастури: 1. Марду майдон. 2. Аскар мактублари.
12.40 «Очила дастурхон».
12.40 «Полиция комиссари». Телесериал.
13.25 Вилоят ёш хонандалари кўйлади.
13.40 Азизим.
14.05 Чемпион сирлари.
14.25 Футбол-202.
15.10 Кишлодаги тенгдоз шим.
15.30 Спорт хафтаномаси.
15.45 «Рамаяна». Телесериал.
16.20 Кўрсатувлар дастури.
16.25 «Янги авлод» студијаси: «Ким эчил-у, ким чак-кон?»
16.50 Якшанбада кўришгучча.
17.05 «Учинчи сайёра» маърифий дастури.
17.55 Очун.
18.20 Оила тилсими.
18.45 Оқшом наволари.
18.55, 21.55 Иким.
19.00 «Давр»-news.
19.20 ТВ-анонс.
19.25 Маслаҳат.
20.10 Нодирбек Лутфуллаев кўйлади.
19.45 «Ўз-ўзига режиссер».
20.25, 21.15, 22.30 Эълонлар.
20.30 «Полиция комиссари». Телесериал.
21.20 «Зинама-зина».
21.50 Олтин мерос.
22.35 Тунги тароналар.
22.45 «Ёшлар» телеканалида премьера: «Аньянинг кўнироқчалари». Бадий фильм.
00.15-00.20 Хайрли тун!
- ҮЗТВ - III**
- 17.15 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 Болажонлар экрани: «Шоҳ Султон ҳақида эртак».
18.20 «Спорт-тайм».
18.40, 19.30, 21.50 «Экспресс» телегазетаси.
18.55 «Телефакт».
- 9.05, 11.30, 17.45, 20.30 «Теле-хамкор».
9.30 «Питер Пен» мультсерии.
10.00 «Бўрон кампир» эртак-фильми.
12.00 Оливий кино: «Мумкаддима» комедияси.
13.40 «Бафи» телесериал.
14.30 «Америкага саёҳат»
- 19.05 «Маджик».
19.30 «Давр»-шоу».
20.00 ДОБРОЕ УТРО, СТРАНА!
10.55 САМ СЕБЕ РЕЖИССЕР.
11.50 «Городок». Дайджест. Развлечательная программа.
- 30-канал**
- 9.05, 11.30, 17.45, 20.30 «Теле-хамкор».
9.30 «Питер Пен» мультсерии.
10.00 «Бўрон кампир» эртак-фильми.
12.00 Оливий кино: «Мумкаддима» комедияси.
13.40 «Бафи» телесериал.
14.30 «Америкага саёҳат»

- 19.05 «Радиус 21».
19.45 «ТВ плюс».
20.10 «Мусикий лаҳзалар».
20.25 «Хаҳон географияси».
21.10 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 50-кўй.
22.05 Кинонигоҳ, «Моҳир».
23.35-23.40 «Хайрли тун, шахрим!»
- ҮЗТВ - IV**
- 9.05 «Кайфият». Дам олиш дастури.
РЖТ
10.10 Д. Криловнинг «Йўлда ёзилмаган қайдлари».
10.30 «Хамма уйдалигидан».
11.05 «Кутқарувчилар». Тезкор ёрдам.
ЎзТВ - IV
11.35 Болалар соати: «Каспер». Бадий фильм.
13.05 FCN «Ўзбекистон янгилеклари» (инглиз тилида)
13.15 «7дан 70гача».
13.45 «Парле франсэ?»
14.10 «До-ми-соль шоу».
Болалар учун дастур.
14.50-15.50 «Дўстлик» видеоканали: «Маврид», «Дидар».
15.30 Вилоят ёш хонандалари кўйлади.
17.05 «Учинчи сайёра» маърифий дастури.
17.20 «Мульттомоша».
17.35 СFI тақдим этади: «Кармен». Балет.
РЖТ
18.20 Ирина Муравьевна ва Л. Удовиченок «Мухаббат макри» фильмида.
ЎзТВ - IV
19.45 «Ўз-ўзига режиссер».
20.30 «Тенгдошлар».
21.00 «Етти кун». Ҳафта якунлари.
21.25 «Кинопрофи».
21.45 «Олтин граммофон». Концерт дастури.
00.00 «Тахлилнома».
00.30 «Түннингиз осуда бўлсин!»

- РТР**
- 6.35 А. Домогаров, И. Скорупко и Б. Ступка в исторической драме «Огнем и мечом». 2-я серия.
8.10 «Телепузики». Программа для детей.
8.35 «Хронограф».
8.50 РУССКОЕ ЛОТО.
9.40 Всероссийская лотерея «ТВ-БИНО-ШОУ».
10.20 ДОБРОЕ УТРО, СТРАНА!
10.55 САМ СЕБЕ РЕЖИССЕР.
11.50 «Городок». Дайджест. Развлечательная программа.
- комедияси.**
16.10 Қизиқарли учрашувлар.
17.00 «Ўз ўйини» телешоуси.
18.10 «Президент қизи билан учрашув» комедияси.
19.50 «Ошикона» мусикий дастур.
20.00 Ҳажвий дастур.
21.00 Детектив соати.
21.45 «Гладиатор» тарихий фильми.
- 30-канал**
- 9.05, 11.30, 17.45, 20.30 «Теле-хамкор».
9.30 «Питер Пен» мультсерии.
10.00 «Бўрон кампир» эртак-фильми.
12.00 Оливий кино: «Мумкаддима» комедияси.
13.40 «Бафи» телесериал.
14.30 «Америкага саёҳат»

ОРТ

- 6.35 «Мелодия на два голоса». 2-я серия.
7.50 Новости.
8.10 Служу России!
8.40 Дисней-клуб. «Детеныши джунглей».
9.05 Утренняя звезда.
9.50 Библиомания.
10.00 Новости.
10.10 Кино на два дома.
11.05 Спасатели. Экстренный вызов.
12.25 Ж.-П. Бельмондо и А. Домбаль в фантастическом фильме «Амазония».
14.00 ВЕСТИ.
14.20 ПАРЛАМЕНТСКИЙ ЧАС.
15.05 ДИАЛОГИ О ЖИВОТНЫХ.
16.00 «Вокруг света».
16.50 «Комиссар Рекс». Телесериал.

- 17.05 Н. Фоменко, Н. Растроев, О. Будина и Ю. Рутберг в остросюжетном фильме «Чек».
20.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
20.55 «АНШЛАГ».
22.00 ПРЕМЬЕРА. Д. Каэри, Э. Робертс, Б. Стилер и М. Бордерик в комедии «Кабельщик».
23.55 Телесериал «Твин Пикс».
1.00 «Спорт за неделю».

НТВ

- 8.00 Программа мультифильмов.

- «Чудесный сад», «Притча о мыши».
8.40 «Страна Фестивали». Ведущий – Д. Харатьян.
13.15 Клуб путешественников.
12.15 Детектив «Тайны отца Даулина».
13.15 «Сами с усами».
13.50 Умницы и умники.
14.15 Сокровища Кремля.
14.35 Дисней-клуб. «Микки Мау и его друзья».
15.00 Новости (с субтитрами).
15.10 О. Янковский и Л. Ярмольник пересекают границу в фильме «Паспорт».
16.55 «Ералаш».
17.05 Живая природа. «Правда об орлах».

- 18.00 Вечерние новости (с субтитрами).

- 18.20 И. Муравьев и Л. Удовиченко в комедии «Любовь зла».
19.45 Т. Круз в триллере «Фирма».

- 22.30 Времена.

- 23.45 К. Расселл в боевике «Побег из Нью-Йорка».

- 18.30 С благодарностью госпоже Любке.
18.50 Лучшие целители.
19.00 «СЕМНАДЦАТЬ МГНОВЕНИЙ ВЕСНЫ». 3-я серия.
20.30 «РУБИН КАИРА».
21.00 Непознанное.
1.30 «АКУЛЫ».

- 2.30 Классика. Избранное.

- 2.55 Художественный фильм «ГОВОРЯЩАЯ ОБЕЗЬЯНА».

- 5.20 Мировой кинематограф.

- «ПАН ВОЛОДЫЕВСКИЙ». 2-я серия.

- 6.45 «И зажигаем свечи». Н. Джигурда.

- 7.05 «Я вас любил...»

- 7.20 Кинопанорама.

- 2.30 Классика. Избранное.

- 14.30 Документальный сериал «Дневники НЛО».

- 15.00 Авторская программа Э. Николаевой «Первые лица».

- 15.30 Познавательная программа «Фантастические существа».

- «Обитатели морских глубин».

- 16.00 Сериал для подростков «ВЕСЕЛАЯ СЕМЕЙКА ТВИСТ».

- 16.30 Мультсериал «Сейлор-мун».

- 17.00 Фантастический сериал «ЗЕМЛЯ: ПОСЛЕДНИЙ КОНФЛИКТ».

- 18.00 Фантастический боевик «ЗВЕЗДНЫЕ ГЕРОИ».

- 20.30 «Черная комедия «НЕПРИДУМАННЫЕ ИСТОРИИ».

- 21.00 Мультсериал «Черный пират».

- 21.25 «Глобальные новости» П. Глобы.

- 22.00 Однажды вечером.

- 22.10 «Ночная канал». «Для тех, кому по полноч..»

- 2.30 Классика. Избранное.

- 14.00 Неизвестная планета.

- 14.30 Документальный сериал «Дневники НЛО».

- 15.00 Познавательная программа Э. Николаевой «Первые лица».

- 15.30 Познавательная программа «Фантастические существа».

- «Обитатели морских глубин».

- 16.00 Сериал для подростков «ВЕСЕЛАЯ СЕМЕЙКА ТВИСТ».

- 16.30 Мультсериал «Сейлор-мун».

- 17.00 Фантастический сериал «ЗЕМЛЯ: ПОСЛЕДНИЙ КОНФЛИКТ».

- 18.00 Фантастический боевик «ЗВЕЗДНЫЕ ГЕРОИ».

- 20.30 «Черная комедия «НЕПРИДУМАННЫЕ ИСТОРИИ».

- 21.00 Мультсериал «Черный пират».

- 21.25 «Глобальные новости» П. Глобы.

- 22.00 Однажды вечером.

- 22.10 «Ночная канал». «Для тех, кому по полноч..»

- 2.30 Классика. Избранное.

- 14.00 Неизвестная планета.

- 14.30 Документальный сериал «Дневники НЛО».

- 15.00 Познавательная программа Э. Николаевой «Первые лица».

- 15.30 Познавательная программа «Фантастические существа».

- «Обитатели морских глубин».

- 16.00 Сериал для подростков «ВЕСЕЛАЯ СЕМЕЙКА ТВИСТ».

- 16.30 Мультсериал «Сейлор-мун».

- 17.00 Фантастический сериал «ЗЕМЛЯ: ПОСЛЕДНИЙ КОНФЛИКТ».

- 18.00 Фантастический боевик «ЗВЕЗДНЫЕ ГЕРОИ».

- 20.30 «Черная комедия «НЕПРИДУМАННЫЕ ИСТОРИИ».

- 21.00 Мультсериал «Черный пират».

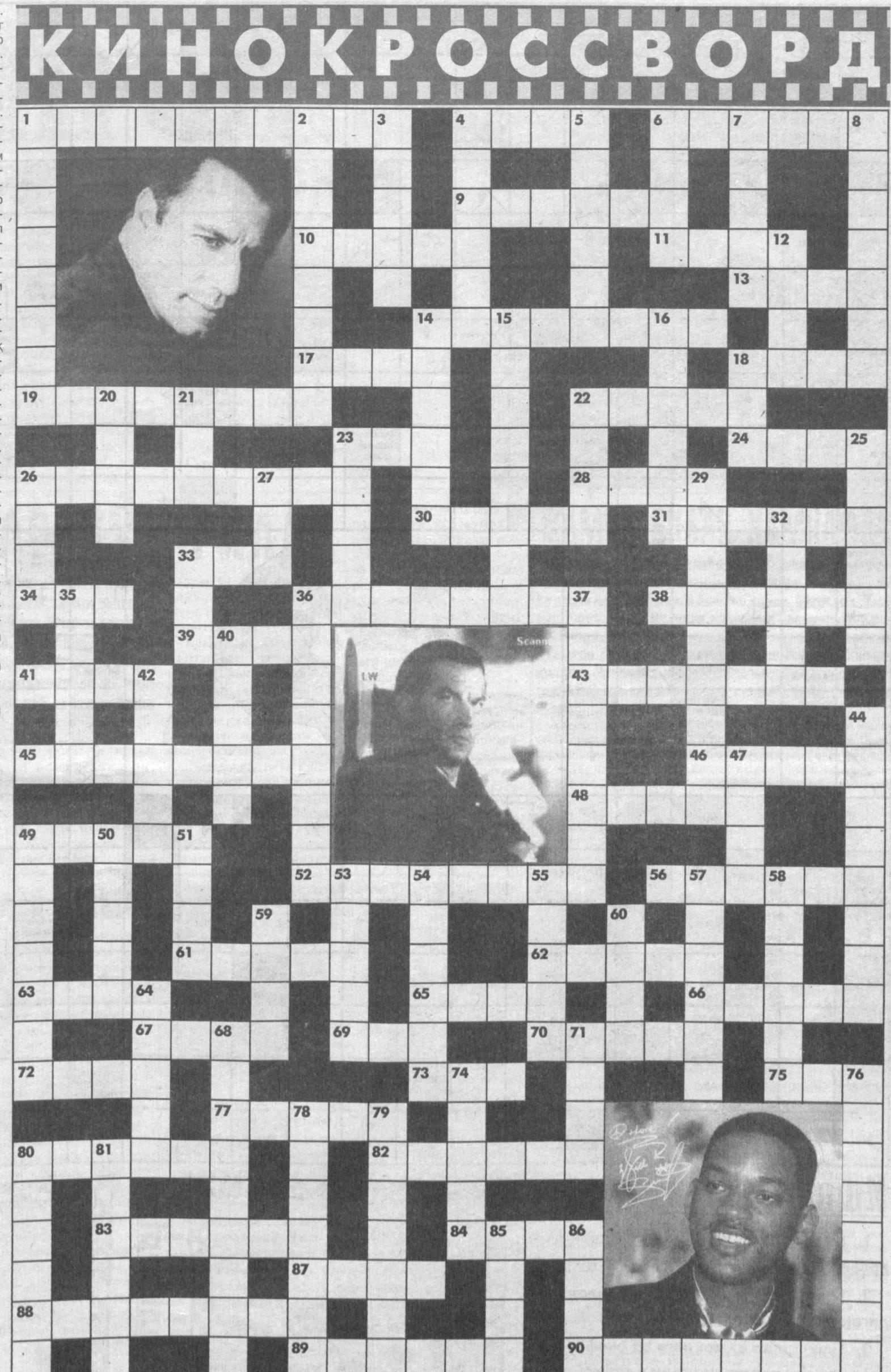
- 21.25 «Глобальные новости» П. Глобы.

- 22.00 Однажды вечером.

- 2

Энгига: 1. Шурикнинг фамилияси. 4. "Наутилус" сув ости кемасининг капитани. 6. Клеопатра ролини ижро этган америкалик машхур актриса. 9. "Пиёниста, безори, ишёқмас ўртоқлар" нимани бир бошидан ўйиб эштириши сўрайдилар? 10. "Ляя-ляя-ляя, ляя-ляя-ля" мусиқа сифатида. 11. "Тўрт оёкли комиссар". 13. "Кўйлаётган аёл" фильмни ким ҳақида? 14. "Сахара" фильмнинг режиссёри. 17. Ҳам Грозний, ҳам Бунше. 18. Алиса ниманинг ичига саёҳат қилган? 19. Хлестаковнинг характери. 22. Энг машхур Паниковский. 23. Никулинни ёшлигига қандай ҷақиришган? 24. Янги йил ҳақидаги фильмларда "бош қаҳрамон". 26. Буратинонинг саргузаштлари ҳақида олинган янги фильmdа Дурэмар ролини ижро этган, эски фильмда-чи? 28. Банкнинг даромади. 30. "Катта айиқ" туркумидаги юлдуз. 31. Чой келтириш буюрилган опа-сингиллардан бири. 33. "Оцеола", "Оқ бўрилар" фильмлари кимнинг асарлари бўйича олинган. 34. Жаннатдаги биринчи аёл (инжил). 36. "Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси" фильмидаги Мюллер ролини ижро этган машхур артист. 38. Голливуднинг биринчи юлдузаридан бири Ҳамфри .... 39. "Гулливернинг саргузаштлари" фильмидаги гапирадиган отлар мамлакатидаги одамлар. 41. Аргонавтлар сардори. 43. Болалар фильмидаги ярим килога "семириш"га ёрдам берувчи ичимлик. 45. Тарантинонинг фильмida Ума Турман билан бирга твист раксига тушган Америка юлдузи. 46. Асоль кутган алвон кема жиҳози. 48. "Килич ва қалқон" фильмидаги ўзини ўлдирмоқчи бўлган агент қизнинг лакаби. 49. Франциялик "үйинчоқ"нинг фамилияси. 52. "Лўли" фильмидаги бош қаҳрамон ролини ким ижро этган? 56. Энг биринчилардан бўлиб намойиш қилинган кўп серияли Бразилия фильмидаги бош қаҳрамон. 61. Грузия киножодкорлари томонидан яратилган бадий фильмда бобо ва набира бошка қишлоқка нимани қидириб боришида? 62. Ҳиндистондаги энг таникли актёрлар сулоласи. 63. Стивен Сигалнинг энг биринчи қаҳрамон исми. 65. "Кон Тики" музейи жойлашган Европа давлати пойтахти. 66. Коинот маҳлуклари билан якка ўзи "курашган" Голливуд юлдузи. 67. "Остана" фильмидаги роль ижро этган таникли қизиқчи. 69. Пирс Броснан ижросидаги 007-агентнинг автомобили руслами. 70. Франциялик артист. 72. "Килич ва қалқон" фильмидаги разведкачининг немисча фамилияси. 73. Якинда суратга олинган фильмда Уил Смит қайси машхур боксчи ролини ижро этган. 75. ... Ҳаттоб. 77. "Свема" фирмасининг рақобатчиси. 80. Ўзбек театри, киноси, дубляжининг энг машхур артисти. 82. Американинг машхур режиссёrlаридан бири ("Псиҳо", "Күшлар" ...). 83. "Чўқинтирган ота". 84. "Бумбастик" фильмидаги сувораклар "бош қирувчиши". 87. "Прет Апорте" фильмни нима ҳақида? 88. Деточкиннинг дўсти. 89. Лас-Вегас шаҳри жойлашган штат. 90. Театрда ҳам, кинода ҳам "генерал кампир".

Бўйига: 1. "Сирано Де Бержерак", "Оталар"дан бири, "Темир никоб" фильмидаги Портос (француз актёри). 2. Кинотеатрларда қайси пайтда "этиқдўз"ни ҷақиришади? 3. Америка киноакадемиясининг энг юкори мукофоти. 4. Раж Капур билан бирга фильмларда тушган ҳинд кино юлдузи. 5. Ҳўл мева. 6. Фильм ижодкорларининг "рўйхати". 7. Машиналар учун йўл, пиёдалар учун йўлка. 8. Телесериаллар "ҳомий". 12. Сильвестр Сталлонени қисқартма исми. 14. "Тақдир ҳазили ёки күшдек ёнгил бўлинг" фильмидаги 31 декабрда ҳаммомга бориши. 15. "Бремен мусиқачилари" мультфильмидаги аксарият ролларга овоз берган россиялик артист. 16. "Аждархонинг чиқиши" фильмидаги Брюс Лининг охирги ракиби. 18. "Ўтган кунлар" фильмидаги Марям Ёкубова - она, Аббос Бакиров эса - .... 20. "Геракл" фильмидаги бош қаҳрамонга энг кўп кийинчиликлар тудирадиган маъбуда. 21. Франциялик машхур комик актёр исми. 22. "Салом, мен сизнинг холангизман!" комёдиясида хизматкор ролини ижро этган артист. 23. Ҳомиладор Шварценеггер ҳақида хикоя қилувчи фильм. 25. Mashхур

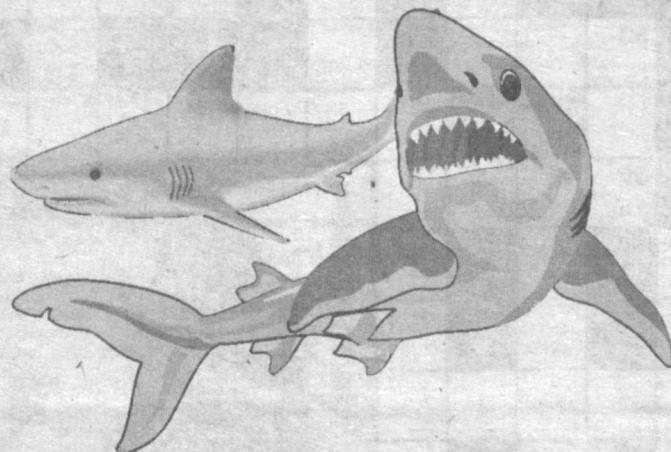
фильмда Раҳим Пирмуҳамедов - ўғри, Раззоқ Ҳамроев - .... 26. "Капитан", "Граф Монте Кристо" (француз актёри). 27. "Яшасин ...! Дунёдаги энг одил ..."! 29. "Пардон" амакининг автомобили. 32. "Ёр-ёр" фильмидаги саёҳатга чиқилган автомобиль қаердан олинган? 33. Швейцариялик қаҳрамон ҳақидаги фильм "Роб ...". 35. "Оловуддиннинг сехрли чироғи" бадий фильмидаги Муборакнинг отаси лавозими. 36. Россия фильмларида энг машхур "генерал". 37. Ўғри, қароқчи.

40. "Чўртсан балиқ амри билан" фильм-эртаги бош қаҳрамони. 42. Канинг халқаро кинофестивали бош соврини "Пальма ...си". 44. Мультфильм ижодкори. 47. "Томб Райдер" видео ўйини асосида суратга олинган бадий фильмда бош қаҳрамон исми. 49. «Карнавал кечаси», «Тақдир ҳазили ёки күшдек ёнгил бўлинг» ва бошқа бир қатор севимли комедияларнинг режиссёри. 50. Ярослав Гашекнинг фильмдаги ҳамрохи. 51. Ковбой Марльборо - Дон Жонсон, Хар-

лей Девидсон - Мики .... 53. Соянинг «онаси». 54. «Баҳор», «Кувноқ йигитлар», «Волга-Волга» ва бошқа фильмларда суратга тушган Россия кино юлдузи. 55. Кино-синов фильмга суратга тушиш учун .... 57. "Ефрейтор ...нинг етти қайлиғи". 58. Миминонинг касби. 59. «Оловуддиннинг сехрли чироғи» фильмидаги жодугар "амакининг" "душмани". 60. Нафас олиш органи. 64. Mashхур учликдаги Моргунов - кўпни кўрган, Вицин - кўрқоқ, Никулин эса - ? 68. Россия кино актисаси. 71. «Бор-

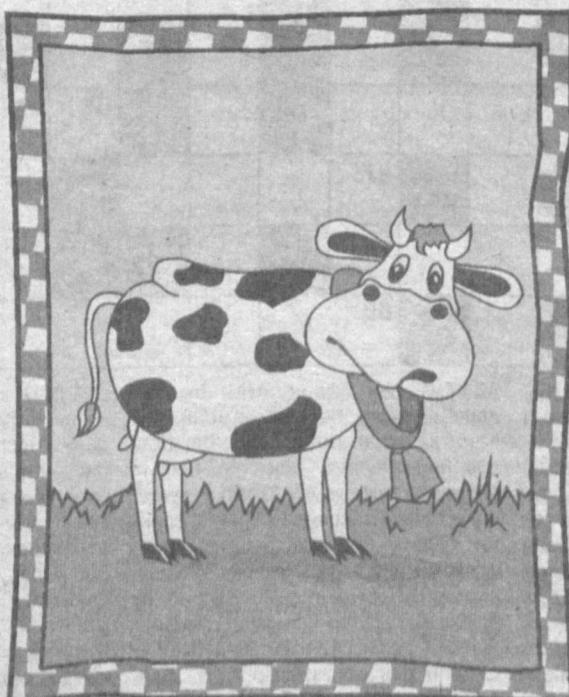
жия ...и» б/ф. 74. Лўлининг севгилиси (актиса). 76. «Бейби Бу» фильмидаги бош қаҳрамон. 78. Доктор Ватсон ролини ижро этган артист. 79. «Сардор» телесериалда ўқув юрти раҳбар ролини ижро этган таникли артист. 80. Айнан шу мамлакат туфайли Ереван асосланган. 81. Австралиядаги шаҳар. 85. Канонир Доллас вагондан етаклаб чиқсан "сигир", 86. «Никоб» фильмидаги бош ролни Голливуд юлдузи Камерон ... ижро этган.

...	курак	...	АКШ штати	Мато-натти	Радио кисми	...	Рус ичим-лиги	Күплик күшим-часи	Хитой найи	Товок	Океаныядаги дарё	Камон	...	Осиёдаги милят	...	Исройл-даги асасий милят	...	Ахил
				Бака тухуми	→								Ким. тош	Эрон пули				
3+4	→					Ж. Верди операси	→				Эътибор	→				“Гамлет” асари қаҳрам.		Крим шаҳар
Секин	↓	Мурожаэт	Туткун	→			Грециядаги шаҳар	→					Мато	→				
Вакт		Моҳир	Критдаги қадими шаҳар,		Исмисиз хинду бола	Шерлок Холмс	Афанди-нинг транспорти	Бадан	Кўнжли пойабзал	Дунё		Ука	Араб алифбоси 1-ҳарф	Конхур акула				
Айёр жонивор	→				Номзод	Имон			Бирга	...	ярим	Хордик	Гуингмлар мамлакатидаги одам				Бет	
Куръон кисми	Тешик “коп-коғи”	→		Декор	Норвегия космодроми		Фарзанд ташлай-диган күш				Ёзувчи санъати	→		Франц ёзувчиси	→			
Ўт	→				Сон	→					Инжил. пайкамбар	→			Кизлар исми (поляк)	Одимлар		
Аёллар куроли	Шоссе	“Кўшик театри” (грек)											Оғирлик	Пленка-нинг 1/36	→			
Асадбек-нинг лақаби		“Х”нинг “дўсти”											Калин эмас			Мальвина маҳбуби		
Ёввойн мушук		Франц. дворян кўшим-часи	Ости										Рахманов операси					
“Фауст”-даги фаришта		Дунай ирмоги	→			Рокки фамилияси	Нуҳнинг аждоди	Россиялик режисёр		Таня	ТВ-2 телекўрсатув	→	Макиён		Польша пули	...	Уктириш	
Важ	↓	Мадхия	↓	Театр	→													
				Даврий измир	↓	Үгит		Браз. шаҳар	→				Гитанинг синглиси	→				
Эрзаклар исми	Үмбалоқ ошиш			Нил ирмоги	→			Рухсат		Япалоқ	→	Белги	→	Уйку кўшиғи		Лес... Афр. кироянлик		
Кусур		Тўсик	→			Киз-ғончик									Узум	→		
				Машхур сантехник (б/ф)	→					Секин	→		Кеша бўлган мамлакат	→	Ёнғода кўп модда			

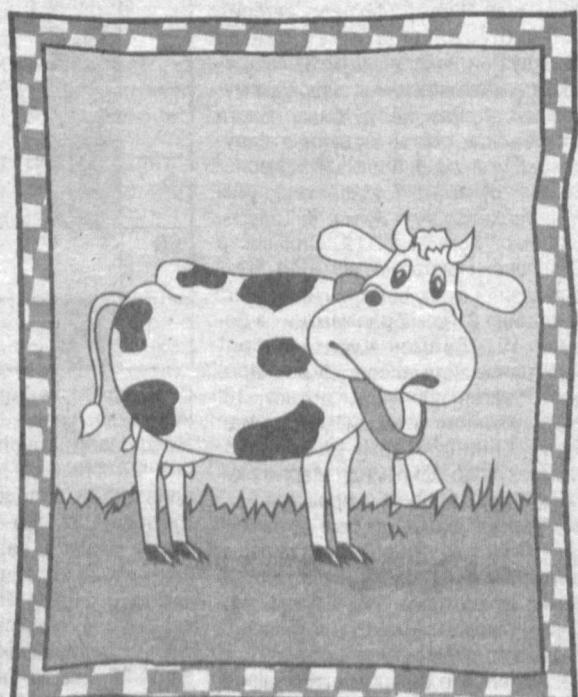

ИШОННАСИЗМИ... Митти тест

- Мусиқа ёзишга ўтиришдан олдин Бетховен устидан бир чөлак совуқ сув қўйган?
- Соқолдан қўрқиш орқали ифодалана-диган руҳий касаллик мавжуд?
- Туяқушлар аҳмоқлиги ва очофатлиги туфайли дуч келган нарсани ямламай юта-ди?
- Биринчи какку қушли соат XVIII аср-нинг охирда Россияда яратилган?

Он иккита farqni toping

Ехтиром

ПИРУ БАДАВЛАТ ОТАХОН

Жалил ота Халилов урушнинг бошидан охиригача фронтда бўлди. Уйига 1945 йилнинг сентяброда қайтди. Уч йилча мактабда ўқитувчилик қилгач, ИИВ офицерлар мактабида ўқиди. Шу-шу 1948 йилдан то 1978 йилгacha ички ишлар идораларида хизмат қилди. Сурхондарё, Бухоро вилоятлари ИИБда тезкор вакили, комендатура ходими бўлди. Ёнгин хавфсизлиги соҳасида ишлади. 1970 йилдан ўзи туғилиб ўсган Қизилтепа туманида ЁХБ бошлиги лавозимига та-

йинланиб, шу вазифадан ички хизмат майори унвонида нафақага чиқди. У умрининг энг навқирон паласини, қирчиллама йигитлигини, куч-куватини, қалб кўрни, кўз нуруни тинчлик-осойишталини таъминлашга бағишилади.

Нафақага чиққа ҳам қадрдан хизматидан, касб дошларидан узилиб кетолмади. Ҳали-ҳануз вақти-вақти билан туман ИИБга келиб, ходимларимизга ўзининг маслаҳат ва насиҳатларини беради, уларнинг ҳақига дуо қилади.

Т. ОЛИМОВ,
милиция подполковники.
Суратда: Жалил ота эвраси билан.

Кўнгиллар кўтарилиди

Халқимизда "Қариси бор уйнинг париси бор", – деган ажойиб ҳикмат бор. Дарҳақиқат, қаерда кекса отахон ва онахонлар бўлса, уларга ҳурмат-эътибор кучли бўлади. Иймон, эътиқодли кишилар кексаларнинг, ёши улуғ инсонларнинг дуосини олишга интилишади. Юрбошимизнинг жорий йилни Қарияларни қадрлаш йили деб эълон қилиши бунинг амалий исботидир.

Ички ишлар идоралари тизимида кўп йиллар хизмат қилган ходимлар истеъфога чиқиб, кексалик гаштини сурмоқдалар. Уларнинг узоқ йиллик хизматлари юксак қадрланмоқда. Ҳозирда фахрийларимиз

орасида иккинчи жаҳон уруши иштирокчилари, уларга тенглаштирилганлар, ногиронлар, ёлғизлар ва хизмат бурчани бажариш чоғида ҳалок бўлганларнинг оиласлари ҳам бор. Уларнинг ҳақиқати

қадрлаш йили деб эълон қилиниши қалбларимизни хафраға тўлдирди. Юрбошимиз томонидан кексаларга бўлган бекиёс ғамхўрликдан кўнгилларимиз тоздек кўтарилиди.

Республика ИИВнинг "Хизмат интизоми ва қонунчиликни мустаҳкамлаш мақсадида ички ишлар идоралари фахрийларининг илгор иш ва ҳаётӣ таҳрибалирни кундалик фаолиятда татбиқ қилиш тўғрисида" ги кўрсатмаси кенгашимиз иш фаолиятига

жиддий эътибор бериш кераклигини кўрсатмоқда. Ана шу йўл-йўриклиар асосида вилоятимиздаги барча туман ва шаҳар ИИБда бўлиб, фахрийларга кўрсатилаётган эътибор, уларнинг шахсий таркиб билан тез-тез учрашувлар ташкил қилишлари борасидаги ишлар билан яқиндан танишмоқдамиз.

2002 йилни Қарияларни қадрлаш йили деб эълон қилиниши қалбларимизни хафраға тўлдирди. Юрбошимиз томонидан кексаларга бўлган бекиёс ғамхўрликдан кўнгилларимиз тоздек кўтарилиди.

Акмал ФОЗИЕВ,
Андижон вилояти
ИИБ фахрийлар
кенгашининг раиси.

ЖАМОА БИЛАН ҲАМНАФАС

Шахсий таркибнинг навбатдаги йигилиши бошланиши олдидан бўлим бошлиги ўринбосари Шуҳрат Хушмуродов Абутолиб акани бошлоб кирди. Бутун зал ўрнидан туриб, кекса милиция ходимини олқишилади. Ҳамкаслари, шогирдларининг бу ҳурмат-эътиборидан қувонган Абутолиб аканинг кўзларига севинч ёшлари калкди. Маърифат дарси машгулоти борар экан, Абутолиб ака залдаги йигитларни кузатиб, босиб ўтган умр йўлларини бир-бир эсга олди.

У ички ишлар хизматига кириб келганида, ҳов авави чеккароқда ўтирган, кўзлари чақнаб турган йигитчага ўхшарди. Педагогик билимга эга бўлган Абутолибни йўлланма билан милиция хизматига ишга олишади. У дастлаб кадрлар билан ишлаш бўлимида ички ишлар хизматининг сирларини ўрганди. Кейинроқ

хуқуқий билимини ошириш мақсадида Тошкент давлат университетининг юридик факультетида сиртдан ўқиди.

Абутолиб Назаров Ш. Рашидов, "Оқ олтин" туманлари ички ишлар бўлимларида масъул ва раҳбарлик лавозимларида ишлади. Баҳт шаҳар милиция бўлимини бошқарди.

1992 йилда вилоят раҳбарияти унга ишонч билдириб, кўриқлаш бўлимига раҳбар этиб тайинлади. Хўқалик ҳисобидаги хизматини бошқариш осон эмас. Бунинг учун кўриқланадаётган обьектлар сонини кўпайтириш, аҳоли уй-жойларини кўриқловга олиш лозим эди.

Абутолиб ака бунда албатта, жамоага таянди. Ўгрилик, ташмалилиқдан кўплаб зарар кўраётган корхоналарда хушёрлик, сизгирилик намуналарини намойиш этган ходимлар туфайли кўриқлаш бўлимининг мижозлари ортиб борди. Тармоқни замонавий кўриқлов техникаси билан жиҳозлаш ҳам асосий эътиборда бўлди. Бугунга келиб, кўриқлаш бўлимининг қўлга кириётган натижалари қувонарлидир.

Маърифат дарси охирида Абутолиб ака Назаровга сўз берилди:

– Шу залда ўтирган йигитларнинг кўпчилиги билан ишлаш насаби этди. Ҳалол, ўз ишига пухта, вазифасига масъулият билан ёндошиш кишига обрў-эътибор келтиради. Мен дастлаб иш бошлаганимда бирга хизмат қилганлар ҳозир раҳбарлик лавозимларида ишлашяпти. Нафақага чиқсан бўлсан-да, юрагим тез-тез шу ерга таллинади. Касбни севинглар, эл-юргита муҳаббатли бўлинглар, кийинчиликлардан чўчимай, олға ҳаракат қилиш ютуқларга етаклайди...

Абутолиб аканинг икки ўғли ота изидан бориши — Абдураҳмон ва Умар Тошкент олий ҳарбий техник билим юртини битириб, турли соҳада хизмат қилишяпти. Отанинг ибратли ҳаёти уларга мактаб бўлмоқда.

БИЗНИНГ ҲАЗРАТАЛИ ОТАМИЗ

Ҳазратали отани бутун қишлоқ танийди, кўшини тумандагилар ҳам уни яхши билишади. Ҳамқишлоқлари ҳазил аралаш ота омон бўлсалар қишлоғимиз тепасидан бегона күш учиб ўтолмайди дейишади. Бу лофт гап эмас. Ота ўз қишлоғидаги ҳар бир хонадонни яхши билади. Ҳамқишлоқлари ҳам унга ҳурмат-эътибор кучли бўлади. Қишлоққа бирорта бегона киши кириб келдими, ота уларни сўрока тутади.

Бирор бундан хафа бўлса, бошқаси унинг сезигирлигига таъсиси айтади.

Ҳазратали ота нафақага чиққач, жамоат ишларига киришилди. Унинг қишлоқ кишиларини яхши билиши, эл орасида муносиб обрў-эътиборга эга эканлигини ҳисобга олиб, маҳалла посбонларига сардор этиб тайинлашди.

Ўтган йил ёзида қишлоқ фуқароларидан бирининг икки бўйи йўқолиб қолади. Бундан хабар топган Ҳазратали ота эгаси билан машинада кидирудини бошлаб юборади. Кидирудини дашт томондан бошлашади. Чунки, мол ўғрилари катта йўлдан юрмайди. Тоғли томондан аҳоли кўп, чўл томонни айланаб ўтиш осон. Ота тўғри йўл танлаган экан. Кечга яқин ота кўй ўғриларини олдига солиб ички ишлар бўлимига олиб келди.

Милиция ходимлари билан жамоатчиликнинг ҳамхиҷатлик билан ишлашининг самарали натижаларини Ҳазратали Нуриллаев фаолиятида кўриш мумкин. У профилактика инспекторининг энг яқин ёрдамчиси. Туманимизда қишлоқлар тарқоқ жойлашган. Бир профилактика инспектори 10-15 тадан қишлоққа хизмат қилишига тўғри келади. Ҳар бир қишлоқнинг ораси 5-6 чакириб. Ана шундай шароитда Ҳазратали отага ўхшаш фидойи кишилар милицияга ишончли таянч бўлади.

Ёшлар билан ишлашда ҳам отанинг хизматлари катта бўляти. Вояга етган йигитларни ишга жойлаб, бекор юришига йўл кўймайди. Илончи қишлоғида яшовчи С.К. бекорчилиқдан зерикиб, қингирлик кўчасига кириб қолаётганини сезиб, ҳарбий хизматга чақирилгунча вақтингча туман марказидан иш топиб берди. Йигит ҳозир ҳарбий хизматни ўтаяпти.

Ҳ. Нуриллаевнинг жамоатчилик ишларидаги фаолияти, айниқса, маҳалла посбони сифатидаги хизматларини кўпчиликка ўнрак қилиб кўрсатамиз. Бу фидойи инсон билан фахрлана миз.

Нурмуҳаммад ЭГАМОВ,
милиция майори.
Фориш тумани.

Ҳикматлар

*Ёш келса – ишга,
Қари келса – ошга.*
* * *

Ёшдан хато, каттадан кечирим.
* * *

*Ёшнинг ҳурмати – қарз,
Қарининг ҳурмати – фарз.*
* * *

Ҳурмат қилсанг, ҳурмат кўрасан.
* * *

*Каттага ҳурматда бўл,
Кичикка иззатда бўл!*

Миннатдорчилик мактуби

КАТТА ГАССУРОТ ҚОЛДИРИДИ

Яқинда рафиқам, II гурӯҳ ногирони Ҳабибахон билан бирга Республика Ички ишлар вазирлигининг Намангандаги физиотерапия шифохонасида даволандик. У ердаги шифокорлар ва ҳамшираларнинг даволашдаги билим ҳамда таъсирбаси, хушмуомалалиги бизда катта таъсусорт қолдиди. "Беморни дори-дармонгина эмас, ширин сўз ҳам даволайди" деган гап нақадар тўғрилигига шу ерда гувоҳ бўлдик. Даволовчилардан ташқари шифохона ошпазларининг ширин таомлари ҳам бизга жуда манзур бўлди. Ногиронлар куни муносабати билан ўтказилган тадбир эса бир умр ёдимизда қолди. Тадбирда тўқин байрам дастурхонлари ёзилди.

Даволанувчилар учун таниқли санъаткорлар шитирокида концерт бўлди. Тадбир якуннада шифохона раҳбарияти ногиронларга совалар улашидилар.

Ўзномидан ва барча даволанувчилар помидан ушбу тадбирни ташкил қилганларга, меҳрибон шифокор ва ҳамшираларга самимий миннатдорчилик билдириб, уларга мустаҳкам соғлик тилайман.

Х. БАРАТОВ,
I гурӯҳ ногирони, Кўкон шахри.

Умрзок ҒАФФОРОВ,
милиция катта сержант.

Суратда: Абдуголиб ака Назаров оила аъзолари билан.

АСҚАРАЛИ “КАСБИ”НИ ЎЗГАРТИРМОҚЧИ

Сарлавҳани ўқиб, машҳур кинокомедия эсингизга тушгандир. Ҳаётда баъзан саҳнадагидан ҳам ажабтоворрок ҳодисалар бўлиб туради. Асқарали (кахрамонимизнинг исми ўзгартирилган) поликлиникада шифокор бўлиб бинойидай ишлаб юрганди. Топганини тежаб-тергаб “Дамас” машинаси олганди, тўрт-беш бош мол-ҳол ҳам орттирганди. Нима жин урди-ю, фермер бўлиш ҳаракатига тушиб қолди.

“Бир товуққа ҳам сув керак, ҳам дон” деганларидай, бўлажак фермерга ҳам кўп нарса керак экан. У ем-харакатига тушиб қолди. Молнинг тушиб қолди.

Гулноранинг диди чакки эмас экан. У дўконда пойабзаларни кўздан кечира туриб, 16000 сўмлик чарм этик олдида гирдикалак бўлиб пайт пойлади. Дўкон мудирининг савдо билан бандилгидан фойдаланиб, этикни ими-жисимида олиб чиқшига уринди.

Боша ҳаммаси ўллаганидек силлиқ кечаетган эди. Дўкон эшигига яқинлашган Гулнора энди “куён”нинг расмини чизмоқчи эди, улгурмади. Сотувчи икки ҳатлаб унга етиб олди. Дўкон мудири бу ҳақда милицияга сим қўқоди.

Эрта тонгда қўрасига мўралаб, Ҳайридиннинг капалаги учуб кетди. Кейинги ҳафта бозорга олиб чиқиб соғини мўлжаллаб турган икки бош бўрдокси ўйқ. Мол аччиги – жон аччиги. У зудлик билан милицияга хабар берди.

Навоийлик Т. Бахтиёр ва Н. Сафар “Кечаларнинг узунлиги бизга зап қўл келди-да”, – деб олдиларига қўйларни солиб, қайфиятларини чоғ қилиб кетаётгандариди ўйни Жондор тумани ИИБ ходимлари тўсвиши. Икки оғаний илгари ҳам шундай жиноятлари учун судланишган экан.

**М. АДИЗОВА,
Бухоро вилояти.**

Кўқон шаҳрилик Азим Абдуллаев Муқими номли боғдаги чойхонада дам олаётган эди. Бир барзани югиги келиб, уни қўрқитиб, 80 минг сўм пулини олиб кетади. Аммо зўравон узоққа боролмади. Жабройданнинг аризасига кўра милиция зўравонни тутиб келди ва ундан А. Абдуллаевга тегишили бўлган пуллар далилий ашё сифатида олинни, эгасига қайтарилди.

Багдод туманидаги Болғали қишлоғига яшовчи З. Турсунова уйидаги ўйқлигидан фойдаланган кимdir эшик бузиб кириб, 100 минг сўмлик ҳар хил кийим-кечакларини ўғирлаб кетган. Изқуварларга бу ҳақда маълум қилингандан сўнг жиноят иссигида очиди. Дастробки суриштирувда ўғирликни 18 яшар қиз бола содир этгани аниқланди.

Кўқон шаҳар Банди Эшон кўчасида яшовчи М. Боқиеванинг уйига дераза орқали кирган номаълум шахс 120 минг сўмлик аёллар кийим-кечакларини ўғирлаб кетган. Шахарнинг Яланоч ота кўчасида яшовчи У. Назарованинг уйидаги ўйқлигидан фойдаланган галамис ҳам жасбройдиданинг уйига кириб, 200 минг сўмлик тилла тақинчоқларини ўғирлаб кетган. Мехнат қилмай бойишга уриниб, вақтинча хурсанд бўлганлар қўла олинди.

**М. КИМСАНБОЕВ,
Фарғона вилояти.**

Ҳам пухта бўлиб қолишган, шундик кўчадан келганга “Мана сенга”, деб қарз бераверишмайди. Гаровга арзирлик бирор нарса қўйиш керак.

Асқарали узоқ ўйлаб ўтирай “Дамас” и билан новосларини тикди. Ўйчи ўйига етгунча таваккалчи ишини битиради. Ҳақиқатан, тезда унга бир ярим миллион сўмдан зиёдроқ кредит ажратишиди. Бундан “илҳомланган” тадбиркор нақ бир миллионни “Чорвадор йўли” фермер хўжалигига ўтказиб, бунинг

эвазига олган молларини ҳам, ўзининг новосларини ҳам сотиб, пулини этиёжига ишлатиб юборди. Бу ҳам етмагандай ҳисоб рақамида қолган ярим миллиондан ошиқ маблагни нақд пулга айлантириб, уларни ҳам сарфлади.

Навбат “Дамас” автомашинасига келди. Харидор топилди. Нархини бир ярим миллион сўмга баҳолашди. Камроқ солиқ тўлаш учун олди-сотдини 300.000 сўм деб расмийлаштирадиган бўлишиди. Пул қўлга киргач, Асқарали уни ҳам ҳаш-паш

дегунча совурди. Аммо ҳужжатларни расмийлаштириш чоғида муаммо туғилди. ЙХХ ходимлари “Машина гаровга қўйилган. То банкдан олинган қарз тўла узилмагунича уни сотиш мумкин эмас”, – дейишиди. Харидор буни эштиби, пулини қайтариши талаб қилди. Асқарали эрта-индин деб пайсалга солди. Охири харидор фириб гарнинг нижини англаб, милицияга югуруди.

Шифокорликни фермерликка, фермерликни фириб гарликка алмаштирган янгийўллик Асқарали энди бу “касби”ни ҳам ўзгартиришига тўғри келади...

**А. АБДУЖАЛИЛОВ,
милиция катта лейтенанти.**

НАЙРАНГИ ЎТМАГАН ОҒУФУРУШЛАР

Гиёхвандлик моддалари олди-сотдиси билан шуғуланаётгандар ва тарқатувчилар тобора пинхона усуллар билан кингир ишларини давом эттиришга уринишашти. Бироқ вилоят ИИБ ходимлари уларнинг ҳар қандай найрангларини сёвсиз фош этишмоқда. Бу ҳақда ички ишлар бошқармаси бошлигининг ўринбосари, милиция подполковники Сайдмурод Пўлатов қуйидагиларни гапириб берди:

Эски-туски буюмлар орасидаги 47 дона елим халтачаларга ўралган заҳри қотил 27 килограмм 968 граммни ташкил этди.

Кейинги пайтда Тожикистон Республикасидан Россия томон ҳаракатлаётгандар ва автомобилларда айрим шахсларнинг гиёхвандлик моддалари олиб ўтишига уринаётгани сир эмас. Айниқса оғуташувчилар орасида аёлларнинг ҳам кўплаб учраётгани кишини ташвишга солади.

Денов туманилик С. Эрик ва С. Пўлат Тожикистон Республикаси фуқароларидан катта миқдорда геронин олиб, ижарада турган уйларидаги товуқхонада саклашашётгандага қўлга ту-

шиди. Термиз шоҳбекати тармоқ ИИБ ходимлари 223-сонли Душанбе-Москва поездининг 15-вагонида кетаётгандага тажикистанлик С. Районинг сумкаси ичидага сўзма солинган идишида б 6 та елим халтачага ўралган 3 килограммдан зиёд энг кучли таъсир этувчи гиёхвандлик моддалари олиб ўтишига уринаётгани сир эмас. Айниқса оғуташувчилар орасида аёлларнинг ҳам кўплаб учраётгани кишини ташвишга солади, албатта.

Сурхондарё вилояти ички ишлар идоралари ходимлари хушёр турмуш тарзини қарор топтириш максадида оғуфурушларнинг пайини қирқиши давом эттироқдалар.

Ш. РЎЗИЕВ.

Шунақаси ҳам бўлади

олиб қочди. Кейин оғзидан шарфини олиб полга тикилганча ер чизишга тушди.

Унинг айтишича, иккичун кун қўшни қишлоқдаги дугонасиникида бўлган, кейин дугонаси акасининг кийимларини берган. Агар шу постдан ўтиб олса бўлгани, Самарқанд ўз эшиклини очган бўларди. Унда қидирив ишлари анча муракаблашарди.

Бўлимга хабар бердим, ярим соатлар ўтиб ота-онаси етиб келишиди. Йигитча кинингдан сочлари узун, хушкомат қизни кузатарканман, оғидаги туфли кизларнини эканлигини кўриб қолдим.

**Н. ДАВРОНОВ,
милиция сержантни.
Форши тумани**

АЛДАГАНИ ТАЛАБА ЯХШИ...МИ?

Йигитлар навбатдаги стипендияни олиш учун кассага боргандилар, кассир ўдағайлари:

- Неча марта келасанлар стипендияга?
- Биз ҳали олмадик-ку!
- Мен ҳеч нарсани билмайман, ведомостни ёпиб, бозиҳосибига топшириб бўлдим, – деб кассир эшикни ёпди.
- Бозиҳосибчи, ўғли тенги йигитларнинг арзини пешонасини тириштириб эшитиб турида;
- Тўғри айтибди, мана ведомост тўла имзо, яна нима керак сенларга? – деди.

Йигитлар ёнига яна учтаси қўшилди. Раҳбариятта арз қилиш бефойдалигини билиб, Жиззах вилояти ички ишлар бошқармасига ариза билан мурожаат этишиди.

Жиззах шаҳар енгил саноат иқтисодиёти коллежи талабалари томонидан тушган аризага мувофиқ текширув ўтказилиб, гумондорлар тергов қилинганда, – деди вилоят ИИБ ГБ катта терговчиси, милиция капитани Б. Муртозов. – Бир қатор қингирликлар аниқланди. Фазначи, бозиҳосибчи, ишлаб чиқариш устаси жиной тил биринчи, 2001 йил сентябрь ойи учун тарқатилиши лозим бўлган пулларни ўзлаштириб юборганлар. Бунинг учун стипендия пули тарқатиш қайдномасига соҳта имзолар чекишган.

Кингир ходимлар томонидан ўзлаштирилган пуллар коллеж хазинасига қайtarildi.

Ўз мухбиримиз.

БЕДАРАК ЙЎҚОЛГАН

Кўқон шаҳар ИИБ томонидан Ҳабибуло Собирович Мўминов қидирилмоқда. 1968 йилда туғилган. Кўқон шаҳар Б. Эшон кўчаси, 143-йдага яшаган. 2001 йил 30 октябрь куни “Нексия” русумли, давлат белгиси 10K6921 бўлган автомашинада уйидан чиқиб кетиб, қайтиб келмаган.

Белгилари: бўйи 175-180 см., қошлари қора, туташган, кўзлари қора, пешонаси кенг, киприги узун, киррабурун.

Алоҳида белгилари: лабининг чап томонидан чандик, ўнг қўлининг бош бармоғи бошланишида “М:Х” ёзуви татиуровка, қорин қисмидаги ошқозон жарроҳлигидан қолган чандик бор.

Кийимлари: эгнида кулранг камзул, жемпер, сарғиши шим, оғигида қора туғли бўлган.

Гулистон шаҳар ИИБ томонидан Салим Аксанович Байгузин қидирилмоқда. 1977 йилда туғилган. Гулистон шаҳар С. Олимов кўчаси 73-йдага яшаган. 2001 йил 4 ноябрь куни “ВАЗ-2106” русумли, давлат белгиси 12C3667 бўлган автомашинасида чиқиб кетиб, қайтиб келмаган.

Белгилари: бўйи 170-175 см., оғзидан келган, сочи жигарранг, қошлари жигарранг, шаллангуклоқ, мўйлов қўйган, юзи юмалоқ.

Кийимлари: эгнида спорт костюми, қора водолазка, қизил футболка, спорт шими, оғигида оқ кроссовка бўлган.

Алоҳида белгиси: танасининг қорин қисмидаги 5-7 см., катталауда куйгандан қолган чандик бор.

Фарғона шаҳар ИИБ томонидан бедарак йўқолган Муҳиддин Маҳмадалиевич Тұрдалиев қидирилмоқда. 1984 йилда туғилган. Фарғона шаҳар М. Ахмедова кўчаси, 94-йдага яшаган. 2001 йил март ойидаги уйидан чиқиб кетиб, бедарак йўқолган.

Кийимлари: эгнида оқ кўйлак, қора шим, гулли галстук, қора камзул, оғигида қора туфли бўлган.

Белгилари: бўйи 165-170 см., оғзидан келган, сочи сариқ, камзул.

Ф. Хўжаев тумани ИИБ томонидан Комил Темирович Раҳматов қидирилмоқда. 1983 йилда туғилган. Бухоро шаҳар Дилкуш кўчаси, 62-йдага яшаган. 2001 йил 12 октябрь куни уйидан чиқиб кетиб, қайтиб келмаган.

Белгилари: бўйи 165-170 см., ўрта гавдали, кўзи, қоши сариқ, камзул, сочи сариқ, камзул.

М. КИМСАНБОЕВ, Фарғона вилояти

Гиёхвандлик – аср вабоси

Хаётда турфа хил одамлар учрайди. Айрим кимсалар ўзлалигига берилган бу илохий хислатларни ўз кўллари билан яксон қилиб, жиноят ботқоғига ботадилар.

Ўйлаб кўрганимисиз, инсон нима учун спиртли ичимлик ичади ёки гиёхвандлик моддаси истеммол қиласди? Хаётдан янада кўпроқ лаззатланиш, роҳатланиш учун. Дунёнинг фамташишини маълум вақт унтиш учун.

Аслида ҳар иккала жавобнинг мазмуни бирдир. Лекин бунга бизга берилган иккита бебаҳо неъмат – ақл ҳамда соғликини йўқотиш эвазига эришилади. Энди ўзингиз мантиқан ўланг: аклсиз-хушсиз инсоннинг бошка жонзотдан фарқи қоладими?

Маълумотларга қараганда, хозирги кунда 75 фойзгача бўлган жиноятлар гиёхвандлик маддаси, билан боғлиқ ҳолда содир этиларкан. Гиёхвандлик дардига мубтало бўлган кишининг тақдирини бошқача тасаввур этиш қийин, чунки ҳеч қачон жиноядан ҳидоят туғилган эмас. Бу йўлга кирган бойлар камбағал, тўғрилар эгри, соглар телба бўлиши кундай равшан.

Корадори домига тушган кишидан ақл-идрок, иймон-эътиқод кўтарилади, ўз нафси-нинг кулига айланиб, унинг учун ота-она, оила, эл-юрт, Ватан деган мұқаддас тушунчалар ўз кийимтини йўқотади.

Гапимиз куруқ бўлмаслиги учун айрим фожиаларни баён қилсан.

... Ўша куни эрталабданоқ карахтлик бошланди, – деб ёзди собык гиёхванд. – Иссим чиқиб кўзларим ёшланар, ўзимни тўрт тарафга урганим билан фойдаси йўқ эди. Шунда онамлар мени қаттиқ тумов бўлиб қолган деб ўладилар шекилли, дориҳонага бори менга ва ўзларига бир қанча дори-дармонлар олиб келдилар. Мен тумовга қарши ҳапдорилар бир ёқда қолиб, тинчлантирувчисидан бир йўла ўнтачасини оғзимга солиб, ютиб юбордим.

Ҳапдориларнинг кучи биринчи соатга етиб, ўзимни бир-мунча хотиржам сездим. Бирок шундан кейин янада кучлирек оғриқ бошланди. Аҳволимни кўриб юраги ёрилаётганди онажоним бошимда гирдикапалак бўлар, лекин кўпидан ҳеч нарса келмасди. Неча марта "Тез ёрдам"ни чакириш учун телефонга ёпишди, бирок мен гайриоддий овоз билан бақириб бердим. Ҳеч нарсага тушумай, бошларини чанглалаб қолганларида онамга бор гапни очик айтдим ва биринчи марта "тажовуз" бартараф этилса, кейин бемалол даволаниш мумкин, деб ишонтиришга уриндим. Онажоним шудамда мәнинг учун ҳар нарсага тайёр эдилар.

Хуллас, онамни гиёхвандлик маддаси сотиб олишга кўндириб, телефонга ёпишдим. Онам чиқиб "дори"ни олиб келган одам билан хисоб-китоб қилдилар. "Дори"лар иккита шприцида эди. Биттасини менга бердилар. Мен одатдан ташқари тезлик билан уни олиб, оғимнинг томирағи санчидим ва шу заҳоти бутун борликини унтудим. Оналар менга бирпаст қараб турдилар-да, иккичи шприцини олиб ошонага чиқиб кетдилар.

Бирпастдан кейин онам бир аҳволда кириб келдилар ва мени кучклаб ўта бошладилар. Сўнг иккаламиз ўтириб олиб роса кулишдик. Шу дамда гўё биздан баҳтироқ одам йўқ эди. Шундай қилиб, онам менга гиёхвандлик маддалари олиб кела бошладилар, ўзлари

ҳам аста-секин унинг домига илиндилар...

Юқорида гиёхванд кимсанинг ўз нафсидан бўлак дўсти бўлмаслиги, керак бўлса, отонаси, Ватанини бир чимдим "дори"га алмашиб юборишини айтган эдик. Ҳаммадан ҳам онага қийин. Бу зот ўз номи билан онаизор, унинг учун ўз жигаргўшидан севимлироқ, қадрлироқ кимса яйк дунёда.

Тоҷикистонга жўнаб кетдим. Уердан бирон кило корадори олиб келмоқчи бўлдим. Тегиши одамлар орқали нархини келишиб, огуни белимга боғладим, лекин йўлда, Тошкентга қайтишда қўлга тушдим...

Ҳаҳрамонимизнинг сўнгги оху ноласидан ҳар қандай тошюрак ҳам ларзага тушади. "Мана, ҳозир шунга ҳам бир неча йил бўлибди. Бу орада онажонимдан айрилдим. Улар менинг дардимда адои тамом бўлйиб, минг бир

рим ва турмуш ўртогим Саодатни кўриб бесамар ўтётган умринга минг чандон ачингандим, – дейди навбатдаги фожиа ҳаҳрамони. – 35 га кирганман, айни элнинг оғир-енгилига ярайдиган пайтларим. Мен эса қамаляпман. Энди бас, онт ичаманки, агар жазони ўтаб чиқсан оиласми бошимда кўтариб юраман. Мен ҳам отаман-ку ахир!

Ана шундай ўй-хаёллар билан иккичи марта муддатни

кўчага чиқиб тураркан. Маза килгаг, қўлига бир даста пул тутқазиб юборибман...

Энди унинг гап-сўзлари менинг кулоғимга кирмас, кўз ўнгим қоронғишиб борарди. Нима еб, нима ичайтганимни билмай фақат Саодатни ўлардим. Наҳотки мен кетгач, суюк-оёқлар қаторига қўшилиб кетган бўлса! Хат ёзмаётганининг сабаби бу ёқда экан-да!

Бир маҳал Маймок ўзи че-киб ўтирган папиросини менга узатиб шивирлади:

– Ҳов таксист, мана бундан торт, барча ғам-ҳасратингни олади, буни гашиш дейдилар!

Беихтиёр бошимни кемираётган зилдай ташвишлар таъсирида у узатган папиросини олиб, босиб-босиб тордим...

Шундан кейин уйга қачон борганим, ўтихонадаги эски болтани қандай олганим, уйга кириб, Саодатни ҳақоратлаганим ва унинг нақ пешонасига болта согланим, буни кўриб турган фарзандларимнинг жон аччиғидаги чинқириқларига қулоқ солмай уларни ҳам чопиб ташлаганимни худди тушдагидай элас-элас эслайман...

Ха, мен ана шундай ваҳший, қабиҳ ва жирканчман. Шунинг учун ўзимни инсон деб атамайман. Биламан, мен олий жазога лойикман, лекин барибириб одамнинг яшагиси келаркан. Ағус, менинг бунга ҳақим йўқ. Мен исботланмаган гумон, бир маҳлукнинг тутуруқсиз гапи туфайли қўлимни қонга ботирдим. Энг даҳшатлиси, ўз жигарларимнинг қонига...

Мана сизга гиёхвандликнинг қора қилмиши. У ўигитнинг ақлини лол, кўзини кўр қилди, беш йил давомида ичган қасаларини бир дакиқада чиплакка чиқариб, даҳшатли жиноят сари етаклади.

Фоҳишилик – гуноҳ, катта иснод. Лекин унумаслик керакки, фоҳиша ҳам инсон, ҳеч кимга унинг жонига қасд қилиш ҳукуки берилмаган. Қисқаси, ўигит суд хукмидан анча один ўзига адолатли ҳукм чиқариб бўлган: "Яшашга ҳақим йўқ".

Куйидаги фожиада ҳам оғунинг манфур оқибати аксатди.

... Ўшандо у эндиғина ўттиз ўшни қоралаган навқирон ўигит бўлиб, кўрса ҳавас килгудек аёлнинг жуфти-ҳалоли, биринчидан ширин икки фарзанднинг меҳрибон адахониси эди, – деб ёзди фожиа муаллифи.

– У ота касбини давом этириб, Мансур дурадгор деб ном олди. Бўш қолди дегунча болаларига турли ўйинчоқлар ясад бериб, уларнинг кўнглини оларди.

Бир куни тунда хотини Санобархон чўшиб ўйғонди. Буни сездан Мансур секингина: "Сизга нима бўлди, онаси?" деб сўради. Хотин дарров жавоб беролмади. "Дадаси, мен..." жуда хунук бир түш кўрибман, – деди анчадан сўнг ўзига келиб, – ҳалигача этим увишиб кетяпти". "Хотинларнинг туши тескари бўлади, – кулди эри.

– Нима түш ўзан?" "Тушимда... катта бир қора илон келиб болаларимизни бўлаётган эмиш. Дод соламан деб ўйғонни кетдим..." "Э, қўйсангизчи, бўлмагур гапларни! Озигина босинкирагансиз, холос". "Илойим, айтганинг келсин..."

Шундан бир неча кун ўтгач, қўшини маҳаллалик-бир ўигит келиб, оғизига дурадгорлик ишлари бор, дея Мансурни уйига олиб кетди. Кечқурун Мансур бир аҳволда кириб келди. Қўзлари киртайб қизаринкираган, ранги сўлғин. Одатдаги дек болаларини суйиб-эркалашсиз ичкари уйга кириб келди. Санобархон буни ишлаб толиқчанидан бўлса керак, дея ортиқча ўтибор бермади.

Аслида Мансурни "чарчатган" нарса герони эди. Ўша куни уни олиб кетган ўигит бир неча марта қамалса ҳам тавбасига таянмаган гиёхванд Ҳабиб бўлиб, ишдан сўнг у Мансурни кетаман деганига ҳам қарамасдан олиб колиб меҳмон килди. Зиёфат чоғида Мансур умуман ичмаслигини билдириди.

– Жуда тўғри қиласиз ичмай. Дунёда ичклинидан бошқа роҳатбахш нарсалар озми! – деди Ҳабиб қўшини хонага кириб кетди ва корамтири суюқлик тўлдирилган шприц кўтариб чиқди...

Хуллас, шу кундан бошлаб Мансур бу хонадонга ҳам куни келадиган бўлди. Хотини, боалари билан иши бўлмай қолди.

Кунларнинг бирида фарзандларининг насибаси бўлган пулларни чўнгтагига солиб яна Ҳабибларни келган Мансур уни уйдан топломади, Ҳабиб жиноят устида ушланиб, ҳисбга олинган эди.

Тезда уйига қайтан Мансур бу кунни қандай ўтказганини эслолмайди. Бу тун азойи бадани зирқираб оғир, томирлали тортишиб, кўз олди коронғишиб борарди. У идрок қилиш қобилиятини бутунлай йўқотганди.

"Эҳтимол, иш билан овора бўлсан бирор ёнгил тортарман", деган хаёлда ўринидан турди ва қўлига тешасини олиб, мадорсиз бир ҳолда ёғоч йўна ташлади. Орадан қанча вақт ўтди, билмайди, бир пайт қаердан дар пайдо бўлган иккита кучук боласи ҳовлида бир-бирини кувлашиб, вангиллашиб асабига тега бошлади. Фазабдан кўзи қонга тўлган Мансур шарта ўринидан турдиди, кўпакчаларни ушлаб, додарёдига қарамасдан қўлидаги ўтқир тешаси билан нимта-нимта қилиб ташлади. Бирпаст ҳовли ҳам, ўзи ҳам қонга беланди...

Мансур шаҳар руҳий касалликлар шифохонасида ўзига келди ва ҳайрон бўлиб сўради:

– Нима учун? Мени бу ерга нега ёқизиши? Хотиним, болаларимнинг хабари борми бундан?

Жавоб ўрнига ҳамма тескари қаради.

Кейнинг куни Мансурни милиция бўлимига олиб боришиди. Шу ерда уни даҳшатли ҳақиқатдан воқиф этидилар: ўша куни ҳовлида чопиллашиб, ўйнашиб юрган кучук болаларни – нинг ўз жигаргўшалари – норасида ўғли ва кизи экан!

Даҳшатдан тошдай қотиб қолган Мансурнинг тили калимага келмас, факат қулоқлари остида Санобарнинг: "Қора илон, қора илон" деган сўзлари жаранглар эди...

Хўш, инсон бу заҳри қотилини нега истеммол қиласди? Кўпроқ лаззат олиш, роҳат тоши учунми?!

Йўқ, аслида кишига бир мартагина бериладиган умрда хаёт деб атамиши бўстондан ҳақиқий завқ-шавқ түёлмайдиган иродасиз, маънавий қашшоқ, кўнгил кўр гуроҳига бу ишга кўл уради. Ақлли одам қорадори билан ароқнинг кайфи алдамчи, бир зумлик сароб эканлигини яхши англайди. Шунинг учун у гиёхвандлик маддасидан эмас, ўзи яшаб турган гўзл ҳаётдан ҳузур-ҳаловат ахтаради.

Бироқ бу баданга нина санчанчалик осон иш эмас. Бунинг учун инсон меҳнатни шароф деб билмоғи, пешона тери билан топилган бир бурда нонни жон куйдирмасдан эришилган шохона таомдан азиз ва ҳалол эканлигини ҳеч қачон иштаслиги лозим.

К. Қўчкоров.

КОРА ИЛОН

Худо инсонни бутун жонзотлар ичидаги мукаммал қилиб яратди: унга ақл-идрок, забон, иймон-эътиқод ато этдики, шу фазилатлари туфайли жамики мавжудотлар сарварига айланди.

Она ўз фарзанди учун ўтга ҳам, сувга ҳам киришга, тайёр. Шу жиҳатдан, менга колса бу онани "дори" олиб келгани учунга айбламаган бўлардим. Унинг айби бошқа ёқда: бошидаёт, ҳали ўғли бу ҳабиҳ йўлга бори, кириб келдилар ва бозига тикилиб тургач, индамасдан кийим-кечакларни йигиштирилар-да, бир умрга иштади. Биринчи марта яйнига яшади. Шундай яйнига яшади.

Ағус, дарё-дарё кўз ёши тўккан билан энди ҳеч нарсани ўзгаририб бўлмайди, сўнгги пушаймондан фойда йўқ. Шундай эса-да, юракдан чиқкан бу сўзлар ўқувчидан бир қадар умид ва ишонч уйғотади, ҳамонки йигит ўз қўлишидан азият чекиб, Яратганга илтижо қилаётган экан, қалбини иймон-эътиқод нури ёритибди, демак у жазо муддатини ўтаган муассаса ходимларининг меҳнати изисиз кетмабди.

Ағус, дарё-дарё кўз ёши тўккан билан энди ҳеч нарсани ўзгаририб бўлмайди, сўнгги пушаймондан фойда йўқ.

